

SLOVENEK

Velja po pošti:
 za celo leto naprej K 26.—
 za pol leta " " 13.—
 za četrt leta " " 6:50
 za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
 za celo leto naprej K 20.—
 za pol leta " " 10.—
 za četrt leta " " 5.—
 za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnishvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnishkega telefona št. 168.

Inserati:
 Enostop. petivrstna (72 mm):
 za enkrat 13 h
 za dvakrat 11 "
 za trikrat 9 "
 za več ko trikrat 8 "
 V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Kranjski deželni glavar — V gosposki zbornici.

Štirinštrideset novih članov je poklical vladar v gosposko zbornico. Med njimi sta tudi dva sinova kranjske dežele — baron Schwegel in kranjski deželni glavar Oton pl. Detela.

Izpremenjeni volivni red za državni zbor je izpodmaknil stališče raznim konservativnim in liberalnim politikom, ki so prej igrali velike politične vloge. Mnogo izmed njih je cesar poklical v gosposko zbornico. Tako je več iz poslanske zbornice od ljudske volje pregnanih liberalnih politikov po porazu svoje stranke našlo parlamentarno zavetje v mirnejšem ozračju gosposke zbornice. Imenovanje barona Schwegla je tak dokaz milosti proti stari nemško-liberalni stranki, in torej ni z našo kranjsko deželo, še manj pa s slovenskim narodom, v nobeni direktni zvezi.

Imena novih članov kažejo, da se je tudi pri tem pozivu ohranila stara tradicija obdržati v gosposki zbornici močno nemško levico. In to je obžalovanja vredno.

Drugega pa je z imenovanjem kranjskega deželnega glavarja Otona pl. Detela. Z zadovoljstvom beležimo častni poziv cesarjev, ki je prvič Slovenca poklical v gosposko zbornico. To smatramo kot znak rastočega vpoštovanja naše dežele, našega naroda in slednjič tudi — kranjskega deželnega zbora.

Po naši ustavi obstoji gosposka zbornica iz dveh vrst članov: Eni imajo članstvo po svojem rodu, in ti so dorasli cesarski princ, potomci najvišjega plemstva, knezodnažski in knezoškofi. Razen teh pa cesar imenuje kot dosmrtni člane može, ki so se odlikovali kot politiki, pisatelji, umetniki ali vojščaki. Slovenci smo imeli doslej v gosposki zbornici le škofo: goriškega, lavantinskega in ljubljanskega, a ti so bili člani gosposke zbornice v prvi vrsti kot zastopniki cerkve.

Imenovanje Otona pl. Detela za dosmrtnega člana gosposke zbornice pa je odlikovanje slovenskega politika, odlikovanje glavarja kranjske dežele, odlikovanje kranjskega deželnega zbora. In zato z največjim zadovoljstvom pozdravljamo to imenovanje.

Kranjski deželni zbor! V istem trenutku, ko je njegov predsednik od cesarja tako visoko odlikovan in poklican v najvišjo zakonodavno korporacijo države v najožjo bližino prestola, pa ta kranjski deželni zbor leži ob tleh polomljen, bolan, za delo nesposoben. Edino zdravilo, ki bi ga moglo spraviti pokonci, bi bila modernemu času primerna reforma. Pa neka stranka, ki stavi v prvo vrsto samo nekaj osebnih aspiracij, z brezumno obstrukcijo preprečuje vsako reformo. Nemože je ljudskim zastopnikom odnehati pred to stranko in izvesti morajo boj za ozdravljenje kranjske dežele do uničenja liberalne stranke. To je naloga kranjske dežele, ki sega izven deželnega zbora vun in ki mora

biti vodnica tudi delovanju naših zastopnikov v državni zbornici na Dunaju! Ni sloge, dokler ni pravice!

Oton pl. Detela je kot deželni glavar vedno varoval popolno nepristranost. Dasi izvoljen kot kandidat S. L. S., ni stopil nikdar iz svoje rezerve in niti najmanj se ne morejo nasprotniki pritožiti, da bi se jim bil kdaj količkaj pokazal nasprotnega. A potrebo časa primerne reforme deželnega zbora je tudi Oton pl. Detela uvidel in vse njegove želje gredo na to, da se kranjski deželni zbor oživi, ozdravi in okrepi k plodnejšemu delovanju.

Naj imenovanje deželnega glavarja za člana gosposke zbornice obrne večjo pozornost na naš kranjski deželni zbor! Če bo to imenovanje pomagalo hitreje rešiti našo težko krizo v korist ljudstvu, smo ga dvakrat veseli.

Deželnemu glavarju Otonu pl. Deteli pa naše najsrdnejše čestitke!

Jugoslovanski klub.

Dunaj, 16. junija 1907.

V soboto popoldne so se sešli poslanci »S. L. S.«, »Slovenske kmečke zveze« na Štajerskem, »Sloge« na Goriškem in poslanci dr. Rybač, Mandič in Grafenauer. Predsedoval je dr. Šusteršič. Poslanec Grafenauer se je zlasti z ozirom na koroške razmere izjavil za skupen klub, seveda na krščanskem temelju. Dr. Korošec se izjavi proti skupnemu klubu, v katerem bi sedeli štajerski liberalci, katere izjavi se je pridružil tudi poslanec Pišek. Dr. Gregorič se izjavi proti skupnemu klubu, v katerem bi sedel tudi goriški liberalni poslanec. Nato je izjavil dr. Krek v imenu poslancev S. L. S., da so poslanci te stranke za skupen klub s Hrvati brez slovenskih liberalcev, osebno pa načelnika liberalne stranke. Nato se izjavi dr. Rybač za skupen klub vseh Jugoslovancev. Ker se je od strani Hrvatov sporočilo, da hočejo skupno posvetovanje vseh jugoslovanskih poslancev, se je nato na predlog dr. Rybača sklenilo, da se posvetujemo prej samo s Hrvati.

Za skupen klub se še izrečeta osebno dr. Ploj in dr. Fon. Tudi dr. Benkovič je načeloma bil za skupen klub, a volitve so pokazale, da je nemože sedeti z liberalci v istem klubu, kar pa še ni izključeno, da bi v narodnostnih vprašanjih ne nastopali skupno. Roškar seveda kakor poslanec »Kmečke zveze«, ne mara iti v klub z liberalci.

Dr. Šusteršič je nato konstatiral, da se je pokazalo, da so poslanci S. L. S., Kmečke zveze in Sloge za skupen klub s poslanci iz Istre in Dalamacije in pa da je 14 poslancev proti skupnemu posvetovanju z liberalci in pet poslancev za skupno.

Nato so se posvetovali gori omenjeni poslanci skupno s hrvaškimi poslanci. Hrvatski poslanci dr. Tresič-Pavičić, Ivanšević, Prodan in zlasti dr. Laginja so se potegovali za

skupen jugoslovanski klub, dasi se je pokazalo, da med njimi samimi ni prave edinosti. — Do sklepa ni prišlo.

Danes dopoldne so se sešli slovenski poslanci naše stranke z Grafenauerjem, dr. Rybačem in Mandičem. Debatiralo se je o predlogu Hrvatov, da se osnuje skupen jugoslovanski klub. Posvetovanje je bilo zelo kratko. Stališče strank so kratko precizirali: Grafenauer za skupen jugoslovanski klub, v imenu Štajercev je govoril dr. Korošec, v imenu poslancev s Kranjskega dr. Krek, proti klubu z liberalci. Nato je dr. Rybač v svojem imenu in v imenu prof. Mandiča izjavil, da se drži pazinskega sklepa in gre z istrskimi poslanci, ker je vse postavilo isto politično društvo.

Posvetovanje se bo nadaljevalo danes popoldne in v ponedeljek.

ZADNJE POROČILO.

Hribar zatajil svoj program.

Zveza med poslanci S. L. S. in katoliškimi Čehi.

Ploj podnačelnik hrvaškega kluba.

Dunaj, 17. junija. Z Dunaja nam poročajo: Hrvati so sprejeli liberalce v svoj klub. Sklep so storili sinoči, konstituirali so se pa danes. Načelnik tega kluba je Ivčević, podnačelnik pa Ploj. Slovenske liberalce so Hrvati sprejeli pod gotovimi pogoji. Liberalci so pogoje tudi sprejeli in so izjavili, da ne bodo izvrševali svobodomiselnega programa. Hribar je izjavil, da obsoja pisavo »Naroda« in da misli na ustanovitev novega lista. Hrvatom je tudi izjavil, da narodno-napredna stranka ni sklenila kulturnovojnih točk glede na svobodno šolo in razporoko, ampak da je to, kar je o tem »Narod« objavil, bil le načrt.

Za vsprejetje slovenskih liberalcev v hrvaški klub so se potegovali posebno Mandič, Ivanišević in Spinčić. Hribar bi rad prišel v predsedstvo, toda tega Hrvatje niso hoteli. Hrvatski poslanci izjavljajo, da so ta korak storili samo zato, da omogočijo vsakomur vstop v novi jugoslovanski klub. Pozna se jim, da odločnega, načelnega nastopa od naše strani niso pričakovali.

Naši poslanci ustanovijo »Slovenski klub«, o čegar sestavi se ravno kar posvetujejo. Dogovorjeno je, da tvorijo naši poslanci skupno s katoliško-narodnimi češkimi poslanci, katerih je 17, skupno parlamentarno komisijo. Skupnost se bo nanašala na vse stvari, ki se strogno ne tičejo narodnega in državnopravnega programa Čehov; v zadnjih dveh točkah so namreč katoliško-narodni Čehi vezani na skupni češki klub, v ostalih pa popolnoma svobodni.

mu organu javne varnosti bi se na primer pristan ali uhan lahko zdel sumljiv, zapovedal bi gospodični: »Roke kvišku!« potem pa pristopil k njej in jo obral sumljivih predmetov. Bil je čas, ko so ženske nosile svoje denarce v nogovcih in kadar je hotela v prodajalnici poravnati račun, dvignila je krilo in potegnila denarnico iz nogovice.

Ko sva prišla domov, je bil obed že pripravljen, gosp. profesor me je predstavil svoji družini, potem smo se pa vsedli. Med obedom mi je pripovedoval »o višjih znanstvenih tečajih« ali neke vrste zasebnem vseučilišču, katero so otvorili Poljaki letos v Varšavi. Koliko let zbirajo že katoliški avstrijski Nemci za zasebno katoliško nemško vseučilišče v Salzburgu, a ga še ne morejo prirediti; na Poljskem so ga pa Poljaki, komaj da jim je vlada dala toliko svobode, da so smeli odpreti zasebno vseučilišče v Varšavi. Stvar me je morala zanimati, toraj sem bil jako hvaležen gospodu profesorju, da mi je razlagal. Ker je on sam glavni ustanovitelj in voditelj, so imela njegove besede toliko več vrednosti.

Za višje šole je potreba marsikaj: Kabinetov, knjižnic, muzejev itd., odkod ste vzeli to? — Kaj takega se ne more ustanoviti v kratkem času, toda Poljaki so se na to pripravljali že oddavna. Grof Adam Krasinski na primer ima krasne starinske slike in veliko knjižnico. Istotako grof Zamojski. Ni potreba družega, kot dati jih na razpolago za znanstveno delovanje in eden pogoj za vseučilišče

je ustvarjen. Profesorjev je tudi za silo dovolj, celo prostori za vseučiliška predavanja so se takoj našli. Drugi stroški se pokrilejo s šolnino dijakov in dijakinj, ki je po naših pojmih jako visoka. Profesor Korzon mi je rekel, da ima on 102 slušatelja in slušateljice. Ako se pomisli, da je varšavsko državno vseučilišče že dolgo časa zaprt in da se je veliko dijakov razkropilo po drugih mestih na visoke šole, je to število gotovo veliko in priča intenzivnemu zanimanju Poljakov in Poljakinj za višjo izobrazbo.

Po obedu sem se poslovil od ljubeznivega gospoda in šel domov. Pred odhodom mi je še rekel, naj pridem zvečer po osmi uri v palačo grofa Krasinskega v uredništvo mesečnika »Biblioteka Warszavska«, kjer bo ustanovno zasedanje društva »ljubiteljev zgodovine«. Jaz sem z veseljem obljubil priti.

V krasnih uredniških prostorih omenjenega lista se je zbralo kakih 10 do 12 mož, samih znanih učenjakov, da ustanove novo zgodovinsko poljsko društvo. Zasedanje se je vlekle strašno dolgo, največ se je obravnavalo o novem zgodovinskem mesečniku, ki bi imel biti glasilo društva. Hoteli so prevzeti že obstoječi list: »Przeglad historyczny« z vsemi aktivni in pasivi v svojo last. Izkazalo se je, da ima list nekaj tisoč deficit in da bo treba doplačevati še zanaprej. Tu se ni je odkrila skrivnost, na kakšen način vzdržujejo Poljaki toliko svojih raznih listov iz vseh

Deželni odbornik Robič.

Slovenski deželni poslanci štajerski so danes na svojem shodu v Mariboru storili sledeči sklep: Gosp. Franc Robič prevzel je in dobil mandat deželnega odbornika v Gradcu vsled volitve vseh slovenskih deželnih poslancev. Vsled tega si lastijo poslanci pravico, da imajo samo oni odločevati po skupnem sklepu, ali sme kolega Robič odložiti odborništvu ali ne. Navzoči deželni poslanci izrazijo svoje mnenje in so edini v tem, da je g. kolega Robič v deželnem odboru kot njih zaupnik in kot zaupnik slovenskega naroda vestno in vsestransko izvrševal svoje dolžnosti vsak čas in pod vsemi pogoji, da imajo vsled tega do njega neomajano zaupanje in spoštovanje. Nadalje povdarjajo navzoči, da bi ne bilo v sedanjem trenutku nikakor umestno in za slovenske interese naravnost kvarljivo, če bi kolega Robič svoj odborniški mandat odložil, ker se je bati, da bi ostali potem Slovenci v deželnem odboru štajerskem v bodoče brez zastopnika, na kar pa polagajo posebno važnost radi potrebne kontrole delovanja deželnega odbora štajerskega, posebno pa še radi priprav za nameravano preembo volivnega reda. Navzoči tedaj kot kolegi, ki se čutijo solidarne z g. Robičem, pozivljajo istega, da svoj namen, odložiti deželnozborniški mandat, opusti in pričakujejo od njega kot razsodnega moža, da bo deželni želi, ki je obenem želja slovenskega ljudstva na Spodnjem štajerskem, ustregel in mandat deželnega odbornika štajerskega obdržal. Ta zapisnik se je prečital, od vseh odobril in podpisal. — V Mariboru, dne 13. junija 1907. Dr. Ploj, dr. Jurtele, I. Roškar, dr. Hrašovec, Vošnjak, Roš, dr. Jankovič, Kočevar. Ta sklep se je g. Robiču naznanil.

AVSTRIJA.

15. junija.

Novi člani gosposke zbornice.

Pozvani so v gosposko zbornico sledeči člani: Kot dedni člani Franc Jožef knez Auersperg, Henrik grof Clam-Martinič, Friderik baron Dalberg, Hugo knez Dietrichstein, Henrik baron Gudenus, Anton baron Ludwigstorff, Alfred knez Montenuovo, Karol grof Nostitz-Rieneck, namestnik gališki dr. Andreas grof Potocki, grof Silva-Tarouca, Leopold baron Sternbach, Janez Zdzizlaw grof Janowski, Konrad Ungnad grof Weissenwolff, bivši predsednik poslanske zbornice grof Vetter von der Lilie.

Za dosmrtni člane so imenovani: deželni odbornik Karol Adámek, poljedelski minister grof Leopold Auersperg, dr. Josip Baernreither, opat v starem Brnu P. Franc Salezij Bařina, ministrski predsednik baron Beck, minister za notranje zadeve Bienerth, Hermann Brass, dr. Czaykowski, deželni glavar kranjski Detela, dr. Eppinger, dr. Grabmayr, rektor praškega vseučilišča dr. Hlava,

LISTEK.

Izlet v Varšavo.

S. Med učenjaki.

Ko sva si s profesorjem Korzonom ogledala varšavsko mesto, povabil me je s seboj domov na obed. Med tem se je že zdavnaj zmračilo, večje ulice in trgi so žareli v neštevilnih lučih, stranske ulice in bolj odležni deli mesta pa so bili zaviti v skrivnostni polumrak. Ob tem času se tukaj človek drži le najbolj razsvetljenih prostorov in najbolj širokih ulic, tudi če postane s tem njegova pot veliko daljša. V večernem polmrazu izvršujejo banditi svoje »ekspropriacije«, revolucijonarji pa »konfiskacije« in »atentate« in pri takih prilikah postanejo navadno najbolj nedolžni ljudje slučajne žrtve »osvoboditeljnega gibanja« ali pa vladnih »represij«. Na Ruskem zdaj nikdo ne krađe in nikdo ne ropa. Navadni tat in ropar samo »ekspropriuje«, politični zločinec »konfiskuje«, vladni organi pa »revidujejo«. Najbolj nevarni so še poslednji, toda ne »banditom« in »osvoboditeljem«, ampak premoženju in varnosti mirnih prebivalcev.

Ni bilo mnogo pred mojim prihodom, da si v Varšavi niso upale gospe in gospodične z zlatnino in dragocenostmi na ulico. Kakšne-

strok. Za poljsko častnikarstvo so namreč politične razmere skrajno neugodne. Kar se tiska v Galiciji, nima pristopa na Rusko in deloma tudi ne na Prusko. Dnevnik, ki se na primer tiska na Ruskem, se obratno ne more razširiti po Galiciji, ker so tukaj popolnoma drugačne razmere. Radi tega imajo zlasti večji znanstveni in strokovni listi primeroma malo naročnikov, da se ne morejo z njimi vzdrževati. Poljaki tudi nimajo svoje vlade, ki bi podpirala njihova znanstvena in kulturna podjetja. Navezani so torej izključno na samopomoč in tu je igralo in igra zlasti njihovo plemstvo veliko in lepo vlogo. Velik in vlevažen mesečnik »Biblioteka Warszavska« vzdržuje na primer grof Adam Krasinski. V svoji palači je dal prostor za uredništvo, sam pokriva deficit in sam urejuje in piše mnogo člankov. V Krakovu vzdržuje mesečnik »Przeglad Polski« grof Stanislaw Tarnowski. Namesto, da bi izdal za konjske dirke, izdam rajše za »Przeglad«, pravi stari in slavni poljski učenjak in pisatelj, profesor na krakovskem vseučilišču. St. Tarnowski. Ako ne vzdržuje eden mož celega podjetja, naredijo deleže in vzame več oseb vsaka po en delež. Da v tako težavnih razmerah ni propadlo poljsko slovstvo, je pred vsem zaslug plemstva, ki za slovstvo in narodnost ni žrtvovalo samo denarja in časa, ampak mu je posvetilo tudi svojo izobrazbo in kulturo.

Gospodje, med katerimi sem torej sedel, so se posvetovali, naredili natančne račune,

dr. Adam Jedrzejowicz, dr. Kathrein, Julij Kink, dr. Marchet, naučni minister, dr. Mettal, rektor krakovske univerze dr. Morawski, Leonhard dr. Pietak, Anton Rivnac, predsednik trgovske in obrtne zbornice v Pragi, dr. Russ, dr. Schey, profesor teologije na dunajskem vseučilišču dr. Schindler, prošt Frigidian Schmolz, dr. Friderik knez Schwarzenberg, deželni odbornik Jožef baron Schwegel, dr. Škarda, Alfred Skene, Karl prof. Stürgh, Ernst prof. Sylva-Tarouca.

Socialni demokrati.

Socialna demokratska zveza je razvila sledeči program: Nujni predlog glede volivnih zlorab v Galiciji; vprašanje na vlado, kaj misli o razpustu ruske dume in nevarnem mednarodnem položaju, ki je s tem v zvezi; saniranje deželnih financ se pritrudi, ako se deželni zbori preuredijo na podlagi splošne in enake volivne pravice. Ženskam naj se podeli volivna pravica, ukrenejo naj se zakoni za varstvo delavk. Druge programe točke za delovanje socialnodemokratskih poslancev so: Voliti smejo moški od 21. leta naprej, odpravi se paragraf 14, uvede dveletna vojaška služba, odpravi smrtna kazen, odškoduje tiste, ki morajo k vojaškim vajam, sklene zakon glede na varstvo rudarjev, uredi služba železničarjev in trgovinskih uslužbencev, takoj izgotovi starostno in invaliditetno zavarovanje in zavarovanje za nezgode. K posvetovanjem o reformi kazenskega prava se morajo povabiti tudi zastopniki organiziranega delavstva, odpravi se naj takoj šolski in učni red, ki je nedavno stopil v veljavo.

Nemci.

V ponedeljek, 17. t. m. se bodo nemški naprednjaki odločili, ali vstopijo v skupno nemško-nacionalno zvezo ali ne. Organizacijski odbor osmerih članov je sklenil pozvati vse nemške stranke, naj se združijo. Posebni statuti bodo določili, v katerih točkah so vsi Nemci vezani skupno glasovati, v katerih so pa neodvisni.

Novo ministrstvo.

Krščansko-socialna stranka namerava pričeti akcijo za osnovo novega delavskega ministrstva.

Predsedniško vprašanje.

Provizorični izvrševalni odbor čeških strank je sklenil predlagati za predsednika zbornice dr. Začeka. Socialni demokratje odklanjajo krščanskega socialca Weiskirchnerja, niso pa doslej še nobenega drugega predlagali.

Delo državnega zbora.

Državni zbor se bo posvetoval o budgetnem provizoriju, bo izvolil kvotno deputacijo in rešil trgovinsko pogodbo s Turčijo.

Zveza italijanskih katoliških poslancev s krščansko socialno stranko.

Ponedeljek 17. t. m. se bo krščansko-socialna zveza posvetovala o pismeno prijavljenem vstopu italijanskih krščansko-socialnih poslancev iz Primorske. Če se pogajanja uspešno končajo, bo krščansko-socialni državnozbornski klub štel 112 poslancev. V narodnem oziru bodo Italijani seveda avtonomni.

Poljaki.

Poljski klub šteje dozdaj 56 članov. V imenu poljske ljudske stranke je poslanec Stapski poljskemu klubu predlagal: Poljski klub naj delegira komisijo, ki se bo s parlamentarno komisijo poljske ljudske stranke v nacionalnih, deželno zadevajajočih stvareh pomenil, da bo v teh zadevah mogoč skupni nastop obeh strank.

Stanovska razdelba poslancev.

Ministrov med državnimi poslanci je 6, 1 bivši minister, 1 je deželni maršal, 1 deželni glavar, 1 je vpokojen general. Veleposestnikov je samo 22 (preje 102), ekonomov in posestnikov pa je 110. Advokatov je 60 (preje 63) duhovnikov 45 (preje 23), profesorjev 43 (27), zasebnih uradnikov 48 (4), pisateljev in urednikov 46 (26), tovarnarjev 7 (14), zdravnikov 8 (6), lekarnar 1 (2), realitetnih posestnikov 5 (9), obrtnikov 21 (15), delavcev 7 (4).

potem pa dali košček belega papirja krožiti iz rok v roke. Eden je podpisal 50 rubljev, drugi 100, tretji 200 itd. in v nekaj trenutkih je bilo par tisoč rubljev gotovih. Podobno, kot v tem slučaju se vrši marsikje. Tudi veliki in veleučeni mesečnik »Svobodno slovo« n. pr. mora pokrivati svoj vsakoletni znatni deficit s podpisni na deleže. Nekoč sem srečal v Krakovem njegovega urednika profesorja Koneczny na cesti. Bil je videti jako dobre volje. Vprašam ga, kaj ga tako veseli in on mi odgovori: »Bil sem pri prof. Zdzichowskem na čaju. Bila je večja družba. Pri priliki sem omenil, da gre leto h koncu in bo treba podpisati nove deleže za prihodnje leto. Dobil sem 27 podpisov, sam grof Potocki jih je podpisal deset.« Deleži so po 100 rubljev — 252 kron — Ali si morete misliti, da bi v kakovi slovenski, ali recimo tudi češki ali nemški družbi podpisali gostje pri čaju nekaj tisoč rubljev za list, ki zastopa idejo, ki v širših krogih vrhutega nikakor ni popularna in jim ne more prinesiti niti gmotnega dobička niti slave?

Ko je bilo zasedanje končano, odpravim se domov. Dva navzoča gospoda, prof. dr. Kochanovski in prof. dr. Ketrzynski me spremita do hotela. Na poti opazim, da me peljeta okrog po veliki cesti, dasiravno bi bilo po neki prečni ulici bližje. Vprašam, zakaj ne gremo tukaj. — »Ponoči ni varno po manjših ulicah, lahko bi dobili slučajno kakšno kroglico pod kožo,« je bil odgovor.

OGRSKA.

Modrušan govori v državni zbornici hrvaško cele štiri ure. Konečno predlaga, naj državna zbornica vrne železničarsko predlogo vladi, ki naj jo v soglasju s hrvaško vlado posebno glede na določila, ki tangirajo nagodbo, preda in popravi. — Ako se kompromisna pogajanja med škofom Drohobeckim in Ogrji ne posrečijo, namerava ogrska vlada hrvaški sabor razpustiti in razpisati nove volitve. — »Neues Pester Journal« piše, da je vlada pripravljena nekoliko Hrvatov odnehati, kar se tiče službenega jezika na Hrvaškem. Ostali listi se jezijo nad hrvaško »obstrukcijo«. — Ogrska ljudska stranka namerava pri prihodnjih volitvah na podlagi splošne volivne pravice nastopiti kot krščansko-socialna stranka in računata na 80 do 100 članov. — Poslanec Lengyel toži zopet bivšega ministra Polonyja, ker je v pre mnogih slučajih zlorabljal svoje dostojanstvo za to, da je množil svoje premoženje.

NOVA TROZVEZA.

Berolin, 15. junija. Med Angleško, Francosko in Špansko se je sklenila srednjemorska zveza. Zveza se je naznanila že italijanski vladi in nemškemu podtajniku za zunanje zadeve dr. Mühlenbergu.

IZ DRUGIH DEŽEL.

Otvorila se je svečano druga mirovna konferenca v Haagu. Pozdravil je udeležence minister za notranje zadeve van Tets van Goudridan. Za predsednika konferenca je izvoljen ruski poslanik Nelidov. Zastopanih je 47 držav. — Italijanski mornariški minister je naprosil zbornico, da sme prekoračiti svoj izvanredni proračun za 11 milijonov v svrhu gradbe novih ladij. — Več vojakov francoskega 12. pehotnega polka v Perpignanu je demonstriralo in pelo internacionalo. Zastrahovali so polkovnika.

NAJNOVEJŠE.

Državnozbornske stranke.

Dunaj, 17. junija. Za danes popoldne sklicuje starostni predsednik dr. Funke konferenco klubovih načelnikov, pri kateri se bo šlo za volitev zborničnega predsedstva. V poznejši seji klubovih načelnikov se izdele dnevi red za sedanje zasedanje. Ta teden že predloži vlada petmesečni začasni proračun. Zbornica se bo pečala z nujnimi predlogi o kaznovanih uradnikih in pa o postopanju pri galskih volitvah. Poljska ljudska stranka je izvolila za predsednika poslanca Stapskega, za njegova namestnika poslanca Bojko in Olszewskija, zapisnikarja sta poslanca Bomba in dr. Ruebenbauerja.

Dunaj, 17. junija. Včeraj dopoldne je zborovalo pod Romanczukovem predsedstvom 25 poslancev. V triurni razpravi sklepali so o vstopu 5 moskovskih poslancev v rusinski klub. Klubova večina je izjavila, da sprejme moskovske rusinske poslance, v klub le, ako pripoznajo brezpogojno rusinski narod. Najbrže ustanove le rusinsko zvezo in ne rusinskega kluba.

Praga, 17. junija. »Hlas Naroda« poroča: Med predlaganci za gosposko zbornico se nahaja tudi češki pisatelj Čech, ki je pa izjavil, da prosi, naj ga ne imenujejo gosposko-zborničnim članom.

Dunaj, 17. junija. »Poljsko kolo« je izvolilo svojim načelnikom zopet poslanca Davida Abrahamovića.

»Svobodna šola« v Pragi.

Praga, 17. junija. Tu so ustanovili včeraj krajevno skupino »Svobodne šole«. Navzoč je bil seveda tudi baron Hock, ki je govoril prvi o namenih »Svobodne šole«. Proti Hocku je nastopil dekan praške teološke fakultete prof. Hilgenreiner, ki je ovrgel Hockove napade na cerkev. Konečno so sklenili resolucijo, ki obsoja vsako bodisi taktično ali stvarno zblizanje z zastopniki klerikalizma in se izjavlja za »Svobodno šolo« kot najnujnejšo nalogo sedanosti. Pripomnimo še, da je Hock izjavil med svojim govorom, da »Svobodna šola« ni cerkvi sovražna.

Generalni štab na Hrvaškem.

Zagreb, 17. junija. Dne 14. t. m. zvečer so prišli v Zagreb udeleženci velikega generalno štabnega popotovanja, ki ga vodi načelnik generalnega štaba fml. Konrad pl. Hötzendorf.

Razpuščena ruska дума.

Peterburg, 17. junija. Dne 16. t. m., ob pol 6. uri zjutraj se poroča: Car je ukazal 1. da se дума razpusti, 2. nove volitve se razpišejo s 1. (14.) septembrom, 3. дума se snide 1. (14.) novembra.

Peterburg, 17. junija. Dne 16. t. m. se je objavil sledeči carjev oklic: Mi Nikolaj II., po božji milosti car in samodržec vseh Rusov, car poljski, veliki knez finski itd. izjavljamo vsem svojim zvestim podanikom: Po našem ukazu in po naših naročilih je odredila naša vlada celo vrsto odlokov, da se pomiri dežela in da se uredi državni posli. Druga дума, ki smo jo sklicali, je imela nalogo, da pripomore k pomirjenju Rusije predvsem s postavljajalnim delom, nadalje s preizkušnjo proračuna in končno z interpelacijami na vlado. Po narodu izvoljeni so imeli veliko odgovornost in sveto dolžnost, da posvetijo svoje delo za blagor in za zopetno ojačenje ruske države. Znaten del dume pa ni opravičil naših pričakovanj. Mnogo narodovih poslancev ni pričelo delati s čistim srcem, z željo, da zopet ožive Rusijo in izpolnijo njeno vladno obliko, marveč so imeli jasni namen, da pomnože zmešnjavo in pripomorejo k razpadu države. Delovanje teh oseb v dumi je zaviralo vsako plodonosno delo. Sovražni duh se je zanesel v dumo, ki je preprečil združitev zadostnega števila duminih članov, ki so bili voljni, da delujejo za koristi

domovine. V dumi se zato niso posvetovali o dalekosežnih vladnih predlogih, oviralo se je posvetovanje teh predlog, ali so jih pa odklanjali, ne da bi odklanjali postave, po katerih se odkrito slave zločini in osobito da bi se kaznovali oni, ki so povzročali vstaške pojave v armadi. Vlada ni imela pri dumi nobene moralne zaslombe, ko se je šlo za zopetno vzdrževanje reda in Rusija ima prej ko slej sramotno znamenje hudodelskih nemirov. Duma je preprečila primerno ugoditev mnogo vitalni mljudskim potrebščinam, ker ni razpravljala o proračunu. Pravica, da se interpelira vlada, je vporabljal znatni del dume za vojno sredstvo proti vladi. Konečno se je pripetilo nekaj, kar je nezasišano v zgodovini. Sodne oblasti so zasledile zaroto enega dela duminih članov proti državi in proti moči carja. Ko je pa zahtevala naša vlada, naj izključijo 55 duminih članov, obdolženih hudodelstev, dokler se ne konča sodno postopanje in pa, da se zapro oni izmed njih, ki so najbolj kompromitirani, duma ni hotela takoj ustreči nujni zahtevi oblasti. Vse to nas je napotilo, da smo z ukazom z dne 16. t. m. na senat razpustili drugo dumo in sklicali novo dumo s 14. septembrom. Ker pa verujemo na domoljubje našega ljudstva, konstatiramo, da se je sestavljena дума vsled nove inštitucije in pa po nepopolnih volivnih postavah iz članov, ki ne predstavljajo pravih zastopnikov potrebščin in ljudskih želja. Sklenili smo zato, da izpremenimo določila pri volitvah tako, da bo imel vsak del ljudstva svoje zastopnike. Duma, poklicana, da zopet utrdi rusko državo, mora biti po svojem duhu ruska. Ostali narod, ki pripadajo naši državi, morajo imeti v dumi svoje zastopnike, a ne sme jih biti toliko, da so razsodniki glede na čisto ruska vprašanja. V obmeinih pokrajinah, kjer prebivalstvo ni doseglo zadostnega državljanskega razvoja, se morajo začasno suspendirati volitve v dumo. Teh izprememb volivne reda ni bilo mogoče izvesti po navadni poti zakonodaje po dumi, ki je bila nepovoljno sestavljena zaradi nepopolnosti pri volitvah duminih članov. Le ona moč, ki je dala prvo volivno postavu, zgodovinska moč ruskega carja, ima pravico, da odpravi to postavu in jo nadomesti z drugo.

Peterburg, 17. junija. Vlada je odredila obširne varnostne naprave. V Peterburg so došli vojaki tudi iz Krasnega Sela. Okolica Tavriške palače, duminega zborovališča, je podobna vojaškemu taborišču. V Peterburgu je mirno. Po cestah ne trpe zbiranja. Kolodvorci so zelo zastraženi, da bi ne ušli socialno-demokratski poslanci. Zadnje dni so zaprli približno 700 oseb.

Peterburg, 17. junija. Vladni ukaz o duminem razpustu je zato senzačen, ker ni nihče ničesar znal o zaroti. Duminim članom je bilo znano že več tednov, da je izposlovala stranka velikih knezov pri carju razpust dume. Veliko jih je, ki ne verjamejo na republikansko zaroto. Voditelji kadetov sodijo, da je večina poslancev socialno-demokratskih nedolžna.

Hamburg, 17. junija. »Hamburger Neueste Nachrichten« poročajo iz Peterburga: V socialno-demokratskem klubu je prišla policija 8 socialno-demokratskih poslancev še prej, predno so razglasili carjev ukaz. Odvedli so jih v zaprtem vozu v Peter Pavlovo trdnjavo.

Pariz, 17. junija. Tu se sodi, da hoče ruska vlada z vsemi sredstvi zatreti socialno demokracijo, ki se v Rusiji jako hitro širi. Razpust dume bo usodno vplival na ruske finance in na ruski kredit v inozemstvu. »Temps« piše: Rusija je pred novo nevarno krizo, katere izid je negotov.

Berolin, 17. junija. »Lokalanzeiger« poroča iz Peterburga: Glavni vzrok, da so razpustili dumo, je, ker so našli v stanovanjih socialno-demokratskih duminih članov spise s črkama. V. O. (Vojna organizacija). Socialni demokratje izjavljajo, da pomenjati črki V. O. Vilnsko organizacijo.

Praga, 17. junija. Češki socialni demokratje so priredili včeraj shod, na katerem so burno izražali svoje simpatije razpuščeni ruski dumi. Na shodu sta govorila nova soc. dem. drž. poslanca Nemeč in dr. Soukup.

Magdeburg, 17. jun. »Magdeb. Zeitung« poroča iz Peterburga: Razpust dume se je sklenil preteklo sredo v ruskem ministrskem svetu. Proti duminem razpustu se je izjavil edinole finančni minister Kokovcev. Govori se splošno, da Stolipyn odstopi in da mu sledi popolnoma reakcionarno ministrstvo, kateremu bo predsedoval Durnovo in ki bo tudi vodil nove dumine volitve.

Uporni ruski mornarji.

Sevastopol, 17. junija. O dogodkih na oklopnih »Nikolaj«, »Sinop« in »Tri Svjatitelja« poroča peterburški uradni brzojav: Ko je došlo brodogovje admirala Tsvinskaja pred kratkim v Tendro, se je udeležilo več mornarjev »Sinopa« in »Tri Svjatitelja« shoda. Nato so se pa uprli. Častnike so poizkusili vreči v morje in se polastiti brodogovja. Naklep upornikov se je izjalovil, ker so bili častniki pazljivi in ker je ostala večina posadke na »Sinopu« zvesta. Zaprli so približno 60 mož.

Iz raznih držav.

Nantes, 17. junija. Zastopnika delavske zveze Mark in Ivetot, obdolžena hujskarnja k tatvini in plenjenju, sta bila obsojena po porotnikih in sicer Mark v enoletni, Ivetot pa v štiriletni zapor in 100 kron denarne kazni.

Pariz, 17. junija. Po še nepotrjenem poročilu so zaplenili pismo makedonskega osrednjega odbora na neki pododbor, da se

morajo vsled sklepa osrednjega makedonskega odbora pomoriti vsi grški konzuli v Makedoniji in sicer naj se umori prvi solunski konzul.

Carigrad, 17. junija. Generalni nadzornik Hilmi paša naznanja, da so pomnožile bolgarske čete svoje delo proti patriarhovim pristašem. Umorjeni so bili 4 Grki in 7 Bolgarov. Bolgarska četa 40 mož je napadla vas Nikoliste, ker so prestopili prebivalci pod oblast carigradskega patriarha in je umorila štiri vaščane. Oče umorjencev je pozval na pomoč neko grško četo. Med četama se je unel boj, v katerem je padlo 15 mož, med njimi tudi bolgarski četovodja Radev.

Carigrad, 17. junija. Dozdaj je došlo sem 63 baterij. Pričakujejo še sedem nadaljnjih baterij.

Francosko-španski dogovor.

Pariz, 17. junija. Francoska in Španska sta medsebojno sklenili, da hočeta varovati status quo v onih delih Sredozemskega in Atlantskega morja, ki so važni za zvezo med posestvi na Kanarskih otokih, Balaerih, Algiru in Tunisu. Ravno to sta sklenili Angleška in Španska.

Dnevne novice.

+ **Deželni glavar gospod Oton pl. Detela.** novi član gosposke zbornice, je od leta 1877 deželni poslanec kranjski in je nastopil vedno kot kandidat katoliško-narodne stranke, katere načelom je bil vsikdar zvest. Zato so ga tudi volivci kranjsko-skofjeloškega okraja vedno volili z veliko večino, včasih skoro soglasno. Tudi ta vrli, volivni okraj, od nekdanje krepke trdnjave katoliško-narodne stranke, odslej tudi »S. L. S.«, je počaščen s tem, da je cesar poklical njegovega poslanca v najvišji postavodajalni zbor. L. 1883. je dobil viteški križ reda Franc. Jožefovega, 1893. red železne krone tretje vrste in ob cesarskem jubileju l. 1898. je bil povzdignjen v plemski stan. Deželni glavar je postal po smrti Poklukarjevi. Želimo mu, da bi dolgo vrsto let zastopal Slovence v gosposki zbornici!

+ **Kdo je narodni škodljivec?** Vse se zaganja zdaj v poslance S. L. S., ki so izjavili, da z liberalci ne gredo. Najhujšim napadom so izpostavljeni zopet možje, katerih greh je, da so odkriti, odločni in naravnost povedo svojo misel brez strahopetnih ozirov. Posebno »Edinost« dokazuje na vse mogoče in nemogoče načine, da bi bila velikanska škoda za ves slovenski narod, če takoj poslanci S. L. S. ne objamejo in na srce ne pritisnejo ubogih, preganih liberalcev. Naj ne govori o škodi list, ki se ni niti enkrat oglašil proti liberalcem, ki s svojo obstrukcijo v deželnem zboru kranjskem proti razširjanju volivne pravice v istini delajo našemu ljudstvu ogromno škodo. Leta in leta že zaradi trme par liberalcev stoji deželni zbor in ne more naprej, pa od »Miralin« »Domovine« do »Edinosti« niti eden še ni črnil zoper liberalne škodljivce. Zdaj pa kar naenkrat zahtevajo, da naj S. L. S. pomaga okrepi liberalizem, da bo lahko škodoval še dalje. To je naravnost brezumno in blazen mora biti, kdor ne vidi, da je to nemogoče. Na milijone znaša že škoda, ki jo trpi kranjska dežela zaradi liberalne politike, vse upravnost in zakonodavno življenje je padlo zaradi tega v grozno letargijo, katere škoda je še večja, nego izguba pri dohodkih, pa se naj S. L. S. pobrati s to stranko na Dunaju, da ji da s tem moč za nadaljno pogubno delovanje v domovini? To ni mogoče in mi vemo, da se ne bo spozabil noben državni poslanec S. L. S. tako daleč, da bi to zahteval, ker se sicer ne more več pokazati med svojimi volivci. Ogorčenje zaradi deželnozbornskih škandalov na Kranjskem je toliko, da se ne bo poglelo, dokler se škandal ne odpravi in ne ugodni soglasni ljudski zahtevi. Oni pa, ki doslej niso hoteli ožigosati liberalnih škodljivcev narodnih, danes nimajo pravice kaj zahtevati od poslancev S. L. S. Tudi mi jih ignoriramo in gremo svojo pot naprej — pošteno in odkrito kot doslej!

+ **Hribarjeve obljube in zmede.** Hrvatje torej verjamejo Hribarju, kar jim pripoveduje, in so postavili poslance »S. L. S.« pred alternativo, ali se naj združijo z njim, ali naj ostanejo sami. Za poslance »S. L. S.«, ki poznajo Hribarja v dno duše, je odločitev lahka. Hrvatje pa naj vprašajo Hribarja, kako je podpisal slovensko-nemško zvezo, da bi v zvezi z najhujšimi našimi narodnimi sovražniki zatrl stranko slovenskega ljudstva. S tem možem, ki izvaja geslo: Rajši s Schweglom, nego z Mahničem, sede zdaj Hrvatje skupaj proti zastopnikom ogromne večine slovenskega naroda, Laginja, Spinčič, Ivanišević in drugi — Kako morete to zagovarjati?

+ **Mesto gimnazijskega ravnatelja v Ljubljani.** Čujemo, da se namerava po nekakih stranskih potih vriniti na mesto ravnatelja l. državne gimnazije v Ljubljani profesorja Profta. To nikakor ne gre, ker je profesor Proft nemški nacionalc. Gimnazijski ravnatelj v Ljubljani more biti samo Slovenec, katerega mišljenje je v soglasju z mišljenjem ogromne večine staršev, katerih sinovi pohajajo gimnazijo.

+ **Izpremembe v sodni službi.** Sodni adjunkt dr. Ivan Modic je premeščen iz Žužemberka na Vrhniko, okrajni sodnik g. Jakob Jarc v Višnji gori je imenovan deželnosodnim svetnikom in načelnikom okraj, sodišča v Višnji gori, sodni tajnik g. dr. Jakob Toplak v Ljubljani, je imenovan za deželnosodnega svetnika v Ljubljani, sodni adjunkt dr. Anton Furlan na Vrhniki je imenovan za okrajnega sodnika v Brdu, sodni adjunkt g. Oton Vidic v Ljubljani je imenovan za sodnega tajnika v Celju, sodni adjunkt g. Anton Bulovec je imenovan za sodnega tajnika v Ljubljani in av-

skultant g. Franc Kussel je imenovan za sodnega adjunkta v Žužemberku. Substitut pri ljubljanskem državnem pravdnstvu je postal sodni adjunkt v Ormožu dr. Herman Neuberger.

— **Razpisana služba.** Pri radovljiškem okrajnem sodišču je razpisano mesto kanclista v X. ali XI. činovnem razredu. Prošnje do 16. julija predsedstvu kranjskega deželne sodišča.

— **Občinske volitve v Pulju** so zelo živahne. Dozdaj je bilo v III. razredu za listo laško-liberalnih kandidatov oddanih 611, za hrvaško-gospodarsko stranko 527 glasov. Lahko se precej noreli, orožništvo je več vroče-krvnežev obdelovalo s puškimi kopiti. Ponedeljek (danes) se volitev za III. razred nadaljuje.

— **Sin ubil očeta.** V Pečariču na Hrvaškem je s kolom pobil Mato Pečarič svojega očeta Joso, starega 56 let. Dolgo časa sta živela v sovraštju, ker je oče sina preganjal in mu ni hotel dati niti jedi. Dne 9. t. m. je prišlo k Josi Pečariču več trgovcev kupovat vino. Tudi Mato je prišel h kleti, toda oče ga je takoj jel goniti proč in ni niti dovolil, da izpije čašo vina, katero mu je ponudil nekdo izmed trgovcev. Sin je molče odšel, zvečer pa, ko je videl očeta samega v izbi, prišel je notri in pobil s kolom Joso do mrtvega.

— **Msgr. Štefan Katol.** V petek popoldne je v Gorici umrl kanonik-školarik prvostolne cerkve. Rojen je bil v Cepovanu dne 26. aprila 1828. Rad je podpiral narodne zavode.

— **Nov telovadni odsek.** Iz Gornjega grada se poroča ljubljanskemu telovadnemu odseku, da žele tamkaj ustanoviti telovadni odsek.

— **Pešizlet v Škofjo Loko** priredita ob ugodnem vremenu prihodnjo nedeljo, t. j. dne 23. t. m., ljubljanski in šentviški telovadni odsek. Za izlete si je nabavil ljubljanski telovadni odsek rogove.

— **Jeseniški telovadni odsek** se lepo razvija, kar priča navdušenje za telovadbo med množičnimi našimi mladeniči. Telovadnica jeseniška bo najlepša med vsemi našimi telovadnicami, ker je dvorana prostorna, lepa, prostori za garderobo ugodni in ker bo opravljena z vsem potrebnim telovadnim orodjem, ki je že odposlano iz Prage.

— **«Cebelica» ljubljanskega telovadnega odseka** prične poslati ta teden.

— **Imenovanje.** Naučni minister je imenoval č. g. dr. Luko Jeliča, profesorja na zadržskem semenišču, za konservatorja osrednje komisije za proučevanje in vzdrževanje umetnin in zgodovinskih spomenikov. Profesor Jelič je odličan strokovnjak na zgodovinskem polju.

— **Imenovanje.** Vlada je imenovala deželnovaldnega konceptnega praktikanta pri kranjski deželni vladi Josipa Friedla za deželnovaldnega koncipista.

— **Vinograde** okoli Spljeta uničuje trtna us, ki se je pojavila po zadnjem deževju.

— **Potrjen zakon.** Zakon, sklenjen od deželne zbornice tržaškega v zadnjem zasедanju o dokladah na prenos nepremičnin vsled pravnih poslov med živimi, je zadobil najvišjo sankcijo.

— **Iz mestne plinarne odpuščeni delavci.** »Edinost« poroča, da je bilo zadnje čase iz mestne plinarne v Trstu odpuščenih veliko število delavcev domačinov, večidel Slovencev, ki so službovali v plinarni že po več let, dočim je mestna plinarina pridržala na delu Italijane iz kraljevstva, ki so bili najeti šele pred tremi ali štirimi tedni. Nedavno so imeli ti odpuščeni delavci shod pri Sv. Jakobu, kjer so sklenili poslati c. kr. namestniku princu Hohenlohe spomenico in naprositi pri njem avdienco. Zdi se, da bodo sprejeti v avdienco prve dni prihodnega tedna.

— **Samoumor.** Dne 15. t. m. v jutro ob 6. uri je kmetovalec Andrej Čuk, stanujoč v Trebčah, našel na nekem svojem posestvu blizu Trebč mrtvo truplo mladega človeka, a poleg trupla je našel revolver. Čuk je šel takoj na Opčine in je tam obvestil orožništvo. Orožniški postajevođa in okrajni zdravnik dr. Bellen sta šla takoj na lice mesta. Zdravnik je konstatiral, da je bil mladenič mrtev že kakih deset do dvajset ur, a orožniški postajevođa je dal preiskati samoumorilčeve žepe, v katerih so našli razne papirje. Iz teh papirjev se je dognalo, da je bil pokojni 24-letni Silvij Brusini, stanujoč z materjo in dve-ma sestrama v Škorklji št. 358. Mati in sestri so bile takoj obveščene o nesreči, ki jih je doletela, in na njih zahtevo je bilo samoumorilčev truplo prenešeno na njih stanovanje.

— **Samoumor.** Dne 15. t. m. o polnoči so našli v morju poleg pomola sv. Karola v Trstu mrtvo truplo približno 40letnega moža. Utopljenec je imel precejšnjo rano na glavi, a o tej rani se sodi, da mu jo je zadal vijak Lloydovega parnika »Hungaria«, ki je ravno tedaj in ravno od tam odplul v Benetke. Pri utoplencu niso našli ničesar, ki bi bilo pomoglo do konstatiranja njegove identitete. Le njegove spodnje hlače so zaznamovane z začetnicama S. C. Ne ve se, ali se ima ta smrt pripisati samoumoru ali nesreči. Truplo je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu.

— **Shod katoliških poljskih pisateljev in časnikarjev v Varšavi.** Dne 18., 19. in 20. rožnika se bo vršil v Varšavi shod poljskih katoliških pisateljev in časnikarjev. Ob desetih zjutraj bo skupna sv. maša, potem se pa prične zborovanje. Na prvem glavnem zborovanju bodo govorili: nadškof Teodorovič, profesor M. Thullie, grof Adam Rovikier, profesor St. Smolka; na drugem pa dr. Leopold Caro in E. Seyniguorski. Odseki bodo sledeči: 1. Katoliško časnikarstvo; 2. katoliško ljudstvo časopisje in kolportarja; 3. šolstvo; 4. propaganda katoliške ideje.

— **Razpisana trafikla.** Sedaj v Čevicah (davčni okraj Logatec) št. 39 obstoječa tobačna trafikla se podeli potom javnega poganjanja. Ponudbe do 22. julija letos.

— **Izgubil je posestnik Matija Sterlé** iz Bukovca na cesti od Zdenke vasi do Roba, ko je šel pretekli četrtek na sejem na Rebru pri Dobropoljah, 285 K — 4 bankovce po 50, tri po 25, enega po 10 kron.

— **Prodani gozdi.** Lesni trgovec Umberto Grando je v Lescah prodal 300 ha gozdov v begunjski občini neki rimski lesni tvrdki za približno 480.000 K.

— **Popravek.** Dopis o umoru na Javorniku na Gorenjskem od dne 12. t. m., v katerem se govori, da so fantje, ki so bili pri umoru, se poprej v Čebularjevi gostilni prepirali, v tej zadevi ne odgovarja resnici. Res pa je, da nihče od teh oseb taisti dan ni bil v omenjeni gostilni. Toliko resnici na ljubo, kar se stem dopisom ne mara osebna čast po krivici kratiiti.

— **Cesta Podpeč-Črnavas** je v slabem stanu, da moria človek, posebno kolesar, paziti, da se ne ubije. Sicer je napeljan pesek ob cesti, toda kaj pomaga, ker ga nihče ne poravnava razun kar ga kolesa razvozijo, ker ležijo kupi skoro na sredini ceste.

— **Slovenska opera v Sarajevu.** V petek so peli izven abonementa »Nikola Šubić Zrinjski.« Uspeh je bil jako dober, solisti so stori-li v polni meri svojo dolžnost. — Včeraj so uprizorili »Trubadur-ja«, katerega čisti dohodek je bil namenjen moškemu in ženskemu opernemu zboru.

— **Strela je udarila** v kolibo na polju zraven Zagreba, ki sta v njej vedrila 16-letni Kuliman in Ljubič. Kuliman se je naslonil v kot kolibe, Ljubič pa je stal sredi nje, in to je bila njegove rešitev, kajti strela ga je le onesvestila, dočim je bil Kuliman takoj mrtev.

— **Hrvaška borza** je bila otvorjena v Zagrebu v soboto, 14. t. m., ob 12. uri popoldne. Ravnatelj »prve hrvaške hranilnice« g. Crvada, je razložil pomen nove naprave, nato pa se je pričelo trgovanje. Da je bilo vse napeto, je popolnoma opravičljivo z ozirom na začetek.

— **Nesreča v Jastrebarskem.** Triletna hčerka Stjepana Jergoviča je igrajoč se s sosednjimi otroci, poizkušala splezati na skladnico drv. Pri tem ji je izpodrsnilo, otrok je padel na tla ter izprožil nase težko desko, ki ji deklici razbila čeljusti in strla prsi, da je bila takoj mrtva.

— **Umor otroka.** Neka Osteinier je porodila v Jastrebarskem popolno zdravo dete ter šla z njim k potoku Reka. Ker je otrok jokal, vzela je nečloveška mati kamen in novorojenčka ubila. Otroka so dobili mrtvega, o Osteinier pa ni nobenega sledu.

— **Zgodovinske najdbe.** V bližini Krapine so v nekem kamenolomu našli tri lonce z novci iz 13. stoletja; v dveh se nahaja srebrn, v enem zlat denar, ki je znan pod imenom »dunajski računski vinarji« in ima velikost današnjih vinarjev. Tamošnji župan jih je kupil za 30 kron.

— **Nevihla.** Dne 14. junija 1907 je nastala v Blagovici ob pol 3. popoldne huda nevihta. Med nevihto je treščilo v hlev Franceta Merčun, polzemljaka v Privojah hiš. št. 4. Hlev in skedenj sta bila precej vsa v plamenu. Vkljub hitri pomoči ni bilo mogoče rešiti drugega kot živino. Pogorelo je vse do tal. Pogorelec je bil zavarovan za 600 kron. Škoda je veliko večja.

— **Nova zastava.** Dne 13. t. m. je knezoško blagoslovil v Boh. Srednji vasi novo zastavo izobrazovalnega društva »Savice«. Udeležba je bila zelo obilna, društveniki in društvenice so bili večinoma v narodni noši. Prišli so zastopniki z Jesenic z zastavo, z Boh. Bele dekleta in iz Gorij od bralnega društva. Zares, to je bil za nas dan lepih spominov in radosti.

— **Iz Senčurja pri Kranju.** Dva zlatomašnika letošnje leto v župniji St. Jurij pri Kranju. Prvi zlatomašnik je Lovro Kristofič, sedaj župnik v p. v Hrastju. Zlato mašo bo obhajal, se še ne ve kdaj, na božji poti na Brezjah. V mašnika je bil posvečen od pokojnega knezoškofa Antona Alojzija Wolf dne 30. julija 1857. Služboval je kot kapelan pri Sv. Vidu pri Cerknici, v Zagorju pri Savi, na Boh. Bistrici, na Breznici, kot administrator v Št. Ožbaldu, kot župnik v Kovorju 19 let in pol, in zdaj kot kurat v Hrastju 5 let. — Drugi zlatomašnik je Andrej Volc, župnik v p. v Olševku. Obhajal bo svojo zlato mašo 4. avgusta t. l. slovesno ob 10. uri v Olševku. Bil je v duhovnika posvečen od pokojnega knezoškofa Antona Alojzija Wolf dne 30. julija 1857 kot bogoslovec 3. leta. Služboval je kot semeniški duhovnik v Ljubljani, kot kaplan v Selcih, na Bledu, v Bohinjski Srednji vasi, v Boštajnu, kot župnik v Weissenfelsu 14 in pol let, v Št. Vidu nad Ljubljano, in zdaj služi že 17. leto kot kurat in katehet v Olševku.

— **Poštni debit** je vzela naša vlada za avstrijske dežele reškemu »Novemu Listu«. Ker časopis nima debita tudi v Bosni in Hercegovini, je njegov delokrog omejen samo na Reko in Hrvaško in Slavonijo.

— **Solkan pri Gorici.** Piše se nam: Pred štiridesetimi leti, to je v času, ko se je začelo tudi v naši goriški okolici krepko narodno gibanje, se je porodila tudi v nas želja, ustanoviti si narodno ognjišče, ki bi širilo omiko, zavednost in navdušenje za našo narodno stvar. In izpolnila se je ta želja z veseljem pojavom v ustanovitvi naše narodne čitalnice. Že ob roistvu je sprejela za svoj prapor slavno slovensko trobojnico naših narodnih braniteljev iz leta 1848., katero jim je privolil dunajski dvor za njihove zasluge. In v okrilju tega prapora so se zbirali do današnjega dne okoli čitalnice v največjem številu naši obč-

narji z neomahljivo zavednostjo, tako, da je dandanes ime: Solkanec tesno združeno s čitalnico. Ker torej praznujemo letos 40. rojstno leto naše čitalnice, je sklenil njen odbor prirediti v ta namen veliko narodno slavlje, ki bi ne bilo le dnevnega pomena, ampak bi pošiljalo bodrilne žarke v bodočnost. Pri tej priliki se razvije s slovesnostjo nova društvena zastava, ki sprejme častno poverništvo njene prednice, da bo ona nadalje zmagonosno plapolala ter krillila krog svojih častilcev. Za slavnostni dan se je določil 7. julij, in to zato, ker obhajamo par dni prej god slov. blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Zelimo torej, da bi bilo to slavlje ne samo velik naroden praznik za naš okolico, temveč tudi skupen naroden praznik. Da pa prireditelj čim slovesneje uspe, treba združenih moči! Radi tega se obračamo na vsa prijateljska narodna društva, da bi i ona pripomogla s svojim sodelovanjem in tako povečala slavnost. Udeležbo blagovolijo slavna društva naznaniti čitalničnemu odboru do 20. junija ter obenem prijaviti, če se udeležijo slavnosti z zastavo in ako mislijo nastopiti s kako pesmijo in s katero, da se potem sestavi natančen program. Pri današnjih zelo ugodnih prometnih zvezah upamo za gotovo, da nas počaste takrat ne samo goriška društva, ampak tudi ona iz sosednje Kranjske in iz Trsta. Da se med seboj bolje spoznamo ter skupno navdušujemo za našo sveto stvar, naj velja za 7. julij parola: »V Solkan!«

— **Poroči se** v torek dne 18. junija 1907 Alojzij Pelc, član znane Uličarjeve rodbine iz Ribnice, sedaj mestni blagajnik v Novem mestu, z gospodično Alojzijo Gapp pl. Tamberburg, hišno posestnico istotam.

— **Stavka v Osjeku.** V parnem mlinu »Union« v Osjeku so začeli stavkati delavci radi prenizkih mezd ter zahtevajo, da se jim plače zvišajo za 42 vin. na dan. Dogovori se še nadaljujejo.

— **Ameriške vesti.** Na parniku Canfa, ki je privzvil v Viktorijo, so našli v zabojih šest mladih Japonk, ki so jih pripeljali v nemoralne namene. Na ladji so se pojavile koze; zato so vsa ladjo prekadili z žveplom. V prostoru za blago pa so čuli čudno kihanje. Mornarji so mislili, da kihajo mačke, ki so jih pa hoteli rešiti. Mačke so spravili na varno, kihanje pa le ni prenehalo, ampak čulo se je tudi praskanje. Ko so zaboje odprli, našli so notri Japonke dobro preskrbljene z jedjo in pijačo. — Za Brazilijo zgrada na Angleškem brodovje ladij po modelu »Dreadnought«, šest hitrih križark in celo flotilo torpedovk. Ko bo zgrajeno celo brodovje, bode približno tako močno kot Združenih držav. Obenem pa bodo reorganizirali tudi vojsko na kopnem in prezidali ter utrdili trdnjave. — Šest mesecev je neprestano spal v kanzaški bolnišnici Thom Webster. Ko se je zbudil, je zahteval jedi in pijače, nato pa zopet zadremal. — V Atlanti je ušel iz cirkusa dresiran lev ter bežal grozno rjoveč po ulici. Ljudje so prestrašeni bežali z ulic; nekdo je streljal nani, a ga je le lahko ranil. Končno so ga vgnali v neki hlev, odkoder so ga spravili v njegovo kletko. — Nedaleč od Reidsvilleja je neki zamorec napadel vdovo Morre. Beli so takoj linčali dva zamorca, ustrelili štiri druge osebe in ranili šest zamorcev.

Ljubljanske novice.

lj **Pomota.** V notico »Iz zgodovine dijaške in ljudske kuhinje« v zadnji sobotni številki se nam je vrnila zelo neljuba pomota. Pisali smo, da je »Ljudska kuhinja« l. 1897, ko je ravno izvoljena gospa Kosova nastopila načelnštvo, imela 3000 K premoženja in da ima sedaj pod načelstvom g. Kosove že 4000 K premoženja. Glasiti bi se moralo 40.000! Iz tega je lahko razvideti, kako plodonosno je bilo delovanje odbora in vrle načelnice g. Kosove ter njen veliki trud za to človekoljubno podjetje!

lj **Umrlj so:** Herman Predalič, delavčev sin, 2 leti. Emonska cesta 2. — V bolnici: Andrej Baraga, nočni čuvaj, 62 let.

lj **Redna seja** odbora ljubljanskega telovadnega odseka je vsak torek zvečer po telovadbi.

lj **Umrla je** dne 15. t. m. Marija baronica pl. Wolkenberg, stara 78 let, — dne 14. t. m. je pa umrl v Gradcu zasebnik gospod Julij Zeschko.

lj **Daljši dopust** je nastopil načelnik na ljubljanskem Južnem koldvoru gospod višji nadzornik Evgen Guttman. Nadomešča ga gospod tajnik Anton Seunig.

lj **Oblastveno dovoljena razprodaja** se vrši od jutri nadalje v trgovini g. Ernsta Sarka.

lj **Na našem gledališču** je, kot poroča »Marburger Zeitung«, angažiran g. Josip Bervar. V solopétju je bil učenec pevke Friedrich-Materna na Dunaju.

lj **»Slavčeva« velika vrtna veselica** pri Koslerju pod naslovom »Ljubljana v Šiški« je včeraj napolnila obširni vrt. Razvila bi se bila živahna zabava, če bi ljudstva ne bilo preplašilo nezanesljivo vreme, tako je pa občinstvo jelo predčasno odhajati. Mnogo prezgodaj je odšla tudi vojaška godba. Čemu le? Saj jo narodna društva celo dražje plačajo kot kazino. Vkljub temu pa je bil uspeh veselice prav dovoljen, seveda tudi v materialnem oziru; v to so pomogli lepi dobinki in šaljiva pošta. Aranžma veselice je bil dober. Zadolvoljni smo bili tudi s pevskim sporedom. Vkljub bratski vzajemnosti s Hrvti pa bi bilo želeli, da zavzema vsaj prvo točko sporeda — in to povsod — slovenska pesem.

lj **Učiteljstvo mestne slovenske dekliške osemrazrednice** naznanja, da bo sveta maša zadušnica za pokojno šolsko voditeljico gđc.

E. Guslovo jutri, v torek, ob četrtr na 8. uri v cerkvi sv. Jakoba.

lj **Kap zadela** je včeraj v brivnici 71 let starega posestnika Franceta Sojerja iz Viča št. 36. Sojer je bil zjutraj še popolnoma zdrav pri sv. maši na Viču, potem pa prišel v mesto k brivcu. Ko se je vsedel na stol, ga je zadela kap in je bil takoj mrtev. Truplo so prepeljali na njegov dom. Pokojnik je bil med svojimi sobočani zelo priljubljen.

lj **Konj splašil** se je v soboto zvečer na Mestnem trgu hlapcu Karolu Erkarju iz Lavrice in dirjal proti Staremu trgu, kjer je trčil v nasproti vozečega konja fikarja Oskarja Berganta s tako silo, da sta padla na tla oba konja in tudi hlapca sta popadala z vozov. Hlapec Erker se je k sreči le lahko poškodoval, pri vozu se je pa zlomilo oje.

lj **Tatvini.** Posestniku Jerneju Kolonu na Poljanski cesti je bil ukraden iz nezaklenjene spalne sobe kos pisanega blaga za srajce vreden 7 kron. Osumljenka je znana. — Tereziji Dolencevi je bilo ukradeno v Kolodvorskih ulicah za 19 kron obleke. Tudi tu je osumljenka znana.

lj **Poročil se** je danes železniški preiskovalec voz gospod Josip Kodran iz Ljubljane z gospodično Marijo Darovčevjo.

lj **V pokritje deficita pri »Glasbeni Matiči«** je poslal gospod dr. Ivan M. Hribar, odvetnik v Ljubljani znesek 100 K dveh kazenskih poravnjav.

lj **Izgubljene in najdene reči.** Zena železniškega paznika Marija Lahova je našla blagajniške ključe. — Prostack 27. pešpolka Franc Jukova je našel zlato žensko uro, vredno 40 K. — Paznik na Gradu, Martin Ribič je našel solničnik in žensko jopico. Vse te reči se dobijo na magistratu. — Tesar Andrej Zajc je izgubil črno denarnico, v kateri je imel 12 kron denarja. — Neka dama je izgubila rujavo denarnico, v kateri je imela 12 kron denarja. — Neka druga dama je izgubila zlato žensko uro, vredno 80 kron. — Knjigovez Alojzij Babka je izgubil srebrno tula-uro z verižico, vredno 60 kron. — Mestna uboga, Terezija Zavrv je izgubila denarnico, v kateri je imela 6 kron denarja. — Blagajničarka Valentina Kolonova je izgubila obesek s sliko v zlatem okvirju, vreden 3 K.

Razne stvari.

Posledice Vezuovnega izbruha. Ko se je nepokojni sosed Napolja pomiril, more se šele dognati, kake so posledice zadnjih izbruhov. Profesor Matteuci, voditelj observatorija na Vezuvu, poroča italijanski geološki družbi o raznih izjemnih raznih nazunaj in naznotraj: Stožec se je na zahodni strani znižal za 107, na vzhodni za 120 metrov. Vso maso, ki je pri izbruhih urdila v notranjost zemlje cenil učenjak na 100 milijonov m³, globočina žrela pa se je znižala od 1000 na 600 do 700 metrov. Premier odprtine znaša 640 do 720 m, vsebina žrela pa 84 milijonov m³. Lavinskih rek so našli pred letom sedem, ki so pokrile 3inpol milijona m² površine. Vso lavo ki se izlila na omenjeno površje cenil Matteuci na 10inhol milijona m³. Dimni steber je bil visok 10 do 13 km. Pepel je padal ob izbruhu okoli stožca 12 do 15 m na delovo, v oddaljenejših krajih pa 10 do 90 cm.

Proti prikrajševanju konjskih repov kroži po Berolinu med konjskimi posestniki sledeči oklic: Ne kupujte konj s prikrajšanimi repovi. Če konjem odrežete repove ali celo odsečete kost, s tem prvič mučite po nepotrebnem živali drugič, pa jim vzamete najboljšo sredstvo zoper nadležne muhe, kar konje vznemirja in jim preje obrabi moči. Torej proč s tem neumnim »lepoticjem«. Za naše kraje to tudi velja.

Trije ameriški tatovi aretirani v Napolju s 300.000 dolarji. V Napolju je policija na krovu ladje »Lazio«, ki je priplula iz Newyorka, prišla tri osebe, Španca Perfecto Sancesa in njegov ženo ter Josipa Lopeza, ki so potovali v kabinah prvega razreda. Policija je našla pri njih denarja in vrednostnih papirjev »Družbe za električno in plinovo razsvetljavo na Kubi« za 300.000 dolarjev.

Pametna opica. Henri de Parville pripoveduje v »Journal de débats« o inteligenci opice »Edgard«, šimpanza, katerega imajo v »Jardin de Plantes« v Parizu. »Edgard« ima pri sebi škatljico, v kateri hrani tri kamenčke in neko steklo. Kamenčke rabi, da stere orehe, steklo pa od časa do časa jemlje v roke in se v niem ogleduje ter »občuduje svoj obraz«, kakor piše Paville. Res ginljivo!

Novi športi na Angleškem. Angleški bogataši so si izmislili novo zabavo: zbere se večja družba gospodov in dam, naloži na svoje avtomobile prtjago, kuhinjske posode, mižice, stole in šotore ter se poda na pot. Programa za potovanje nimajo; nekaj časa se vozijo, dokler ne najdejo kak romantičen kotiček, tam se ustavijo in jamejo postavljati šotore. Gospe vzamejo kuhinjsko posodo iz voz in jamejo kuhati. Obedujejo, oziroma večerjajo in se liki cigani vležejo spat v šotore. Drugi dan pa hajd naprej v nov kraj! Na ta način potujejo sedaj tudi novoporočenci in uživajo v romantični naravi mnogo več, kakor po kupejih in hotelih.

Latinsko plemo se bo nanovo oživilo. Lindenheim razpravlja v »Deutsch-amerikanische Revue« o možnosti zopetne probuje romanskih narodov, kateri so dozdaj propadali. Lindenheim sodi namreč, da na propad ali povzdigo — sploh na razvoj posameznih plemen — vplivajo v prvi vrsti duševni faktorji, ne pa telesni in zunanji. Naj se pomisli, kako so bili propali Angleži za časa vladanja kraljice Elizabete — bili so leni, nemarni, klativiteški in niso imeli nobenega zmisla za industrijo. Za časa Gladstona in Disraelija pa so se že ponašali, da so »nadpleme«. Podobno je z Japonsko, ki je propadala, a se sedaj po

vplivu velikih mož, ki so znali vzbuditi duševno energijo mongolskega plemena, povzdiga. Slično se bo zgodilo — meni Lindenheim — z Italijani in Slovani. Zlasti Italijani se povzdigajo. Politično so zjedineni, njih znanstveno delovanje pa vedno bolj narašča.

Odklovanje mladega glasbenega skladataelja. Jaroslav Weiberger, učenec ljudske šole na Kralji. Vinohradih v Pragi, je zložil nekoliko priljubljene pesmi, ki jih je poslal kabinetni pisarni cesarjevi na Dunaj. Te dni je skladatelj prejel najvišje priznanje z opombo, da se bodo njegove skladbe uvrstile v cesarsko družinsko knjižnico.

Ciganska ljubezen. V Svegledu se je poročil ciganski načelnik Jožef Ratz, star 27 let, z trinšestdeset let staro in zelo bogato starko Marijo Szanda.

Zastrupljena od konjskega zdravila. Ne-ka uboga žena iz Lanzo d'Itali na Italijanskem je bolehal. Šla je k zdravniku. Ta ji je zapisal zdravilo. Obenem pa je v istem kraju živinozdravnik zapisal zdravilo za nekega konja. V lekarni so napravili obedve zdravili; ker je pa lekarnar moral nekam odpotovati, je svoji ženi naročil, naj izroči zdravilo, eno bolni ženi, drugo kmetu, lastniku bolnega konja. Toda žena je zdravila zamenjala. Žena je izpila zdravilo — bilo je za konja, pomešano s strihninom — in se je takoj začela zvijati v grozljivih bolečinah. Malo upanja je, da bi jo rešili. Lekarnar je pobegnil v Švico.

Galičijski Nemci. Iz Lvova se poroča: Galičijski Nemci se organizirajo ter ustanovljajo nemško društvo. Bodo tudi izdajali tednik, ki bo pisal zoper izseljevanje Nemcev iz Galičije. »Nemcev« je v Galičiji po poročilih nemških listov 250.000. Seveda, to so sinovi izraelski, ki se povsod štejejo med Nemce.

Tatvina v videmskeji knjižnici je napravila v javnosti veliko prahu. Ker se je zdelo skoro nemogoče, da bi se mogel učenjak tako daleč izpozabiti, da bi ukradel dragocen kodeks, ki mu je bil dan na razpolago, so tatu, dr. Eyslerja, proglasili v dotičnem trenutku za umobolnega. O dr. Eyslerju pišejo nekateri listi: Dr. Robert Eysler, član avstrijskega zgodovinskega zavoda v Rimu, avstrijskega arheološkega društva in dopisujoči član nemškega arheološkega zavoda, je preživel zadnjo zimo v Rimu, kjer je delal za svojo osebo precej šumno reklamo. K svojim predavanjem je vabil diplomate, kar doslej še ni bilo navadno, znal si je dobiti dovoljenje za avdienco z dvornim svetnikom Pastorjem pri sv. Očetu in mu predložil neko svoje delo; o vsem, kar se je tikalo njegove osebe, je naznanila pošiljal zastopnikom avstrijskih časopisov. Še slabše pa je to zani, ker je to že drugi avstrijski učenjak, ki je tako onečastil dobro ime naših znanstvenikov.

Kako se odpravijo pege na obrazu. Jako veliko sredstev navajajo v ta namen, a večina so nič vredna. Veliko boljše je, če zabranimo, da pege ne nastanejo in to se da več ali manj doseči, deloma s tem, da onemogočimo solnčnim žarkom pristop do lica, ali pa da uničimo njihov škodljiv učinek s kozmetičnimi sredstvi. Najrajši se pege napravijo pri plavalaslih, zato je za takim damam svetuje, naj nosijo kopreno rdeče ali zelene barve, ker ta boja najmanj propušča solnčne žarke. Pri moških ali ženskah, ki ne nosijo koprene, navsvetuje dr. Gessner v Königsbergu uporabo kinina, ki je najboljšo sredstvo, ker kinin uničuje škodljivi vpliv solnčnih žarkov. Kinin je glavni sestavni del del takozvanega varnostnega mazila proti solncu, s katerim naj se koža poleti zjutraj in opoldne namaže.

Povratek k naravi. Podstavo, da človeški rod izvira od opic, hočejo podkrepiti, ker jim manjka umstvenih in naravoslovskih dokazov, s prakso in sicer so začeli s tem v Londonu. Nekaj zdravnikov je namreč začelo dokazovati, da čveteronožci ne bolehalo na tako številnih boleznih kot dvonožci, in trditi, da je hoja po vseh štirih za zdrav razvoj mnogih mišic veliko koristnejša kot pa pokončno gibanje. Nekaj londonskih »žlahtnikov« se je takoj začelo ravnati po naukih zdravnikov, zasedaj sicer še med štirimi stenami. Ker je baje »uspeh« jako povolen, se število pristašev nove mode vedno bolj množi. Nič čudnega bi ne bilo, če bodemo morebiti kmalu videli našo »žlahto« v glavnem tivoljskem drevoredu v fraku in cilindru lazečo po vseh štirih.

Pametni Kitajci. Francoza Cuisset-Carnota je obiskal na njegovem vzornem sestru neki Kitajec, ki si je pazno ogledal vse naprave ter si delal pismene beležke. Ogledal si je tudi vzorni konjski hlev. Pri tem je vprašal Francoza: »Evropejci nam vedno očitata, da delamo vse narobe in proti zdravemu človeškemu razumu. Zakaj pa vi privezujete konje narobe?« — »Kaj? Konje privezujemo narobe?« se je začudil Francoz. — »Seveda! Postavljate jih z nosom k steni, da imajo oči v temi. Ker ne vidijo, kaj se za njimi godi, so nezaupni proti vsemu, kar slišijo, zato pa tudi večkrat bijejo s kopiti nazaj, ako se jim bližate. Konji postanejo plašni in neumni, a vse to zategadelj, ker jih napačno privezu-

jete. Postavite jih z glavo proti luči, kakor delamo mi, potem vas bodo poznali, razumeli vsak mgljaj, imeli vas bodo radi ter postanejo krotke in razumne živali, kakor so naši konji.«

Japonski barometer. Japonci ne potrebujejo naših barometrov, ker imajo v naravi vse polno navodil za spoznavanje vremena. Kadar silni krokari k vodi, je blizu dež. Kadar lisica laja, bo dež v treh dneh. Ako vidiš v enem dnevu več kot tri kače, je nesreča neizogibna. Ako kače beže in se spenjajo na drevice, bo veter. Ako se ti vidijo planine blizu, bo kmalu dež. Ako pade megla zjutraj, ne hodi iz hiše, ako pa je megla zvečer, se ne boj dežja. Ako v krogu okoli meseca ne vidite zvezda, bo kmalu dež, ako je videti le eno zvezdo, bo dež en dan pozneje.

Ciganska. Ciganu so povedali, da mu je v njegovi odsotnosti zgorel šotor ter so mu pri tej priliki vse pokradli. Cigan je odgovoril hladnokrvno: Zal mi je, da nisem bil zraven, ker bi bil tudi kaj ukradel.

Telefonska in brzotjavna poročila DRŽAVNI ZBOR.

Naši poslanci za podpore. Naši poslanci so že prvi dan vložili več nujnih predlogov za državno podporo. Dr. Krek je vložil predlog za državno podporo prebivalcem selske in šmartinske fare, ki jim je toča napravila silno škodo. Poslanec Demšar je postavil obširnejši nujni predlog za pomoč v Gorenjih Danjah, ki so državne podpore nujno potrebni. Povše predlaga nujni predlog za državno podporo prebivalcem občine Polšnik, osobito vasi Zgoranje in Spodnje Jelenje zaradi škode po toči, ki je dne 17. maja razsajala. Istotako za vas Preska pri Šmartnem zaradi požara, ki je pet poslopj uničil, ki so državne podpore zato nujno potrebni.

OTVORITEV DRŽAVNEGA ZBORA. Dunaj, 17. junija. K otvoritvi državnega zbora so prišli domala vsi poslanci. Ob 11 je bila zbornica polna. Kot zadnja skupina so prišli v zbornico soc. demokratje. Krščansko-socialni poslanci so imeli pripete bele, soc. demokrati pa rdeče nagelje, Nemci plavice, češki radikalci pa belo-rdeče rože. Po 11. uri so prišli ministri, baron Beck pa je naznanil, da ga je cesar zoblastil, da stori vse priprave za sestavo zbornice. Nato je pozval poslanca Funkeja, župana litomerškega kot najstarejšega člana naj prevzame predsedstvo. Imenoval je osem najmlajših članov zbornice za zapisnikarje in se je izvolilo po pravilniku določenih 9 oddelkov, katerim so se izročili volivni akti neprotestiranih volitev. Predsednik Funke je v svojem govoru omenjal, kakšne velike naloge čakajo državni zbor, prvič izvoljen na podlagi splošne in enake volivne pravice. Zaklical je cesarju trikratno ovacijo, kateri so se vsi poslanci navdušeno odzvali razun soc. demokratov, ki so pa vstali iz svojih sedežev. Vršila se je zaobljuba v vseh deželnih jezikih. Prestolni govor se vrši v sredo, prva seja pa že v četrtek. V loži gosposke zbornice so otvoritvi parlamenta prisostovali skoro vsi novi člani gosposke zbornice.

Dunaj, 17. junija. Gosposkozbornično zasedanje je otvoril predsednik knez Windischgraetz.

SLOVENSKI KLUB. Dunaj, 17. junija. Slovenski klub se je konstituiral in je izvolil za predsednika dr. Šusteršiča, za podpredsednika pa dr. Korošca. V parlamentarni komisiji sta poleg njiju še dr. Gregorčič in Šuklje. Slovenski klub šteje 16 članov, in sicer 10 Kranjcev, 4 Štajerce in 2 Goričana. Koroški poslanec Grafenauer bo v klubu kot hospitant.

HRVATJE ZAPELJANI PO NERESNICAH. Dunaj, 17. junija. Hrvatje so na Dunaju čisto zmedeni po Hribarjevih besedah. Hribar namreč neprenehoma povdarja Hrvatoma, da je on sprt s Tavčarjem in »Narodom« ter da je čisto nasproten Tavčarjevi politiki, proti kateri obljubuje tudi oponirati. Hrvatje se vedejo ravno tako kakor pred šestimi leti. Tudi takrat je dr. Tavčar povdarjal svoje krščanstvo ter jih tako pregovoril, da so ga sprejeli. Komaj so ga imeli Hrvatje nekaj časa med seboj, so ga spoznali in so ga morali vun vreči. Hrvatje pravijo zdaj, da Hribar ni Tavčar. Oni so proti Tavčarju in njegovi politiki — tako pravijo — a o Hribarju ne morejo verjeti, da bi bil tudi on tak. Vse zmede je krivo, da so Hrvatje o slovenskih razmerah čisto napačno poučeni. Čim spregledajo, je upati, da popravijo zmotu.

PLOJ — USKOK. Dunaj, 17. januarja. Dvorni svetnik dr. Ploj, ki je bil izvoljen kot kandidat »Kmečke zveze«, je svoje dosedanje tovariše, s katerimi je bil izvoljen na skupen program, zapustil in je uskočil za liberalci v »Jugoslovanški klub«. To je storil, ne da bi bil prej svoje klubove tovariše le obvestil, dasi se ima le njim zahvaliti, da je sploh politično mogoče.

SGCIALNI DEMOKRATJE. Dunaj, 17. junija. Socialni demokratje so sklenili, da ne pošljejo zastopnikov k prestolnemu govoru.

VODA VDRLA V TUNEL. Solnograd, 17. junija. V tunel železnice skozi Ture pri Pettsteinu, katerega ravnokar gradijo, je vdrla s hitrostjo 40 litrov v eni sekundi voda. Vzlic temu se dela nadaljujejo.

TEGOVINSKA POGODBA MED AVSTRIJO IN SRBIJO. Belgrad, 17. junija. Trgovinska pogajanja med Srbijo in Avstrijo se začnejo dne 2. julija.

NOVI VOLIVNI ZAKON V RUSIJI. Peterburg, 17. junija. Novi volivni zakon je narejen po pruskem deželnem in zato ugaja konservativcem. Volivna pravica se jako omejuje. Volivec mora biti star 30 let, cenzus je zvišan.

Peterburg, 17. junija. Po novem volivnem redu bo nova дума štela samo 442 poslancev.

STOLYPIN UPA USPEHA. Peterburg, 17. junija. V vili ministrskega predsednika Stolypina je trajal ministrski svet od petka zvečer do sobote zjutraj ob petih. Stolypin upa, da reši krizo ugodno. V vladnih krogih imajo mnogo upanja.

PO RAZPUSTITVI DUME — MIR. Peterburg, 17. junija. Razpustitev dume ni povzročila niti najmanjšega nemira. V prestolnici in na deželi je vse mirno. Socialisti so poizkušali sklicati nekaj shodov, ki jih pa oblast ni dopustila, in so se zborovali mirno razšli.

FRANCOSKA. Pariz, 17. junija. Clemenceau je naznanil, da na interpelacije glede na demonstracije viničarjev na južnem Francoskem tako dolgo ničesar ne bo odgovoril, dokler ne bodo sklenjeni sodnijski akti glede na demonstrante. Naznanil je tudi, da so poročila o uporu vojakov v Perpignanu precej pretirana.

Kuverte s firmo, Sprejme se - - pisma, - - gospodična - - račune itd. - : : za trgovino. : :
izvršuje natančno po : naročilu :
: Katoliška :
: tiskarna :
v Ljubljani. v Ljubljana. 1363 1

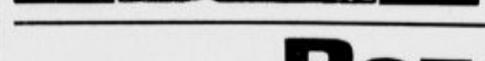

Prihodnji četrtek, t. j. 20. Junija ob 9. uri dopoldne
se bode prodajala na graščinskih travnikih v Dragomnu pri Domžalah

letošnja 1346 2-1

košnja in zemlja.

Plačilo po dogovoru.

Razglas.

Dne 19. decembra 1906 je umrla v Dubrovniku (Ragusa) v Dalmaciji **Terezija Planinšek**, rojena na Kranjskem. Zapustila je več premoženja. Ker se doslej niso zglasili dediči, ki imajo pravico do tega imetja, je isto vzela v oskrb c. kr. okrajna sodnija v Trebinju, dokler se ne zglase postavni dediči, mene podpisanega pa imenovala za oskrbnika.

Tem potom se torej pozivajo oni, ki menijo, da imajo pravico do zapuščine, naj predložijo svoja dokazila gori navedeni oblasti **najkasneje do 23. marca 1908** in jih pošljejo meni ali pa kar naravnost **okrajni sodniji v Trebinju v Hercegovini**. Za slučaj, da se ne bodo našli postavni dediči, pripade imetek državi.

Trebinje, dne 12. junija 1907.

Ivan Kušec
trgovec, oskrbnik.

Globoko uzaljenim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem, da je Bogu Vsemogočnemu do-
padlo poklicati našega nepozabnega
očeta 1365

Franceta Sojerja
posestnika, občinskega odbornika in
sod. cenilca

danes ob 9. uri nepričakovano v 71. letu
starosti v boljše življenje.

Pogreb dragega očeta bode v torek,
dne 18. t. m., ob 7. uri zjutraj iz hiše
žalosti na Viču št. 35 na pokopališče
na Viču.

Sv. maše zadušnice se bodo brale
na Viču in v župni cerkvi Marijinega
Oznanjenja.

Nepozabnega pokojnika priporo-
čamo v blag spomin in molitev.

NA VIČU, 16. junija 1907.

Žalujoči otroci:
Ivana, Marija, Antonija, Fran-
čiška, hčere. — Franjo, sin.

Kuharica
pod 30 let, vajena del v župnišču,
išče službe zopet v kakem žup-
nišču. Ponudbe pod „Kuharica 99“
na upavn. „Slovenca“. 1359 3-1

Hiša pripravna za kakega
obrtnika ali vpoko-
jenca, ker je blizu
cerkve, se **takoj**
proda v **Dravljah** št. 50 pri
Ljubljani. Več se izve pri lastniku
ravno tam. 1366 3-1

Išče se
poslovodja

za trgovino z mešanim blagom
pri tvrdki **konsumno društvo**
v **Staremtrgu pri Ložu**.
Mesečna plača 100 kron, event.
prsto stanovanje. Ponudbe sprejema
do 1. septembra t. l. načelstvo.

Pri nakupovanju blaga za
ново mašo
se priporočata trgovini v Ljubljani
R. Miklauc 1355 11-1
Stritarjeve (Špitalske) ulice št. 5
„Pri Škofu“
Pogačarjev (sadni) trg v veliki mestni hiši.
Velika zaloga. Prijazna postrežba. Zanesljivo blago.

Podružnica
v Spiljetu. I
Delniška glavnica:
11 K 2.000.000. 11

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice št. 2 : : :
obrestuje
vloge na knjižice in v tekočem računu od dne vloge do 4 1/2 %
dne vzdiga po
Rentni davek plača banka sama.
Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuječe se »Hotelske družbe z omenjeno za-
vezo Triglav« po kron 500.—, 1.000.—, 5.000.— in 10.000.—.

Podružnica
v Celovcu. I
Rezervni fond:
11 K 200.000. 11

VI. avstrijski katol. shod.

Odposlanci avstrijskih dijecez so v svojem zborovanju dne 14. septembra lanskega leta sklenili, da se mora že v tem letu v jesenskem času vršiti vseobčni katoliški shod avstrijskih katoličanov in zagledatelj so pooblastili odbor, ki je sestavljen iz članov katoliškega centralnega odbora in dunajskega dijecezanskega odbora, da izvrši potrebne priprave. Ker se je to zgodilo, obrača se pripravnemu odboru na vse sobrate v Avstriji, ter jih prav pristrčno in nujno vabi, da se v kolikor mogoče v velikem številu edeleže katoliškega shoda.

Katoličani Avstrije! Spominjajte se sijajnih dni od 18. do 21. novembra l. 1905! Pomislite na edinstvo, katero se je pri tem zborovanju pokazalo, pomislite na velevažne sklepe, ki so celo katoliško gibanje obnovili in okrepili!

Klic, naj se vnovič vrši katoliški shod, prišel je iz sredine vaših zastopnikov k nam, kateri stojimo katoliškemu gibanju na čelu. Pred petim katoliškim shodom so nas naši nasprotniki ljuto napadali, sedaj jih je naša zedinjena obramba spravila na misel, da hočejo vse, kar so hoteli prej počasi in potihem doseči, zdaj kar z enim samim gromnim napadom si prisvojiti. Ali mi jim nečemo samo pokazati, kakšnega mišljenja je tudi zdaj naše ljudstvo, mi se hočemo tudi o važnih sredstvih posvetovati, ki naj bodo za bodočnost za naše delovanje merodajna.

Priporočamo vam, da se posamezniki, kar se udeležbe tiče, obračajo na obstoječe odbore posameznih kronovin in dijecez.

Naj se z Božjo pomočjo tudi šesti katoliški shod dostojno pridruži petemu, v blagor in vzpodbudo našega katoliškega ljudstva in porok boljše bodočnosti za našo domovino! — Častno predsedništvo: Ernest grof Silva-Tarouca, predsednik katoliškega centralnega odbora za Avstrijo. Dr. Bogomir Marschall, pomožni škof in stolni vikar dunajski. Maks baron Vitting-Schell, predsednik nižjeavstrijskega pripravljalnega in dunajskega dijeceznega odbora. Predsedništvo: Monsgr. Viljem Michele, Dr. Albin Spinette, glavni zapisnikar katoliškega centralnega odbora za Avstrijo. Franc grof Walterskirchen. Za dijecezni odbor: Kanonik Ivan Flis.

I. sestanek slov. in hrv. katoliškega dijaštva.

Na prvi sestanku slovenskega in hrvaškega katoliškega dijaštva v Zagrebu! Slovensko in hrvaško katoliško dijaštvo je sklenilo, da se vrši letos skupen počitniški sestanek slov. in hrvaškega katol. dijaštva v Zagrebu dne 4. in 5. avgusta. Spoznati se hočemo med seboj Slovenci in Hrvatje, bratska in sosedna naroda, ki sta se pa doslej daleko premalo spoznala. Upogled bomo dobili v medsebojne kulturne razmere, kolikor je to pač mogoče v odmerjenem času. Osebo priateljstvo se bo sklenilo med katoliškimi dijaki obeh narodov. In s kom naj vežejo slovenskega katoliškega dijaka ožje vezi, kakor z enako mislečim dijakom bratskega nam hrvaškega naroda? Obravnavati hočemo Slovenci in Hrvatje, lajki in bogoslovci, vsaki zase vprašanja, ki so za razvoj naših organizacij pomembna. Na skupnih zborovanjih pa hočemo obravnavati vprašanja, ki so važna za medsebojno poznanje. Resno hočemo razmišljati o temeljih, na katerih mora sloneti skupno delo Slovencev in Hrvatov, da ne bo le fraza, ampak jasen program. Ponoviti hočemo tudi svoje zahteve o vsenčistični. S tem vabimo vse slovenske, hrvaško in ostalo slovansko dijaštvo, ki ga družijo z nami iste plemenite težnje in resna volja, da pridejo na sestanek kar v največjem številu. Prav tako so nam pa dobrodošli tudi starejši prijatelji našega gibanja, da nam pomagajo s svojim svetom. V delu je moč in rešitev! Za slovensko katoliško dijaštvo: — Phil. Iv. Dolenc, t.č. predsednik »Danice«. — Phil. Jos. Puntar, t.č. predsednik »Zarje«. — Jur. Ivo Česnik, t.č. podpredsednik »Slov. dij. zveze«. — Matej Dagarin, zast. slov. bogosl. — Za hrvaško katoliško dijaštvo: — Phil. Ljubomir Maraković, t.č. predsednik »Hrvatske«. — F. Pavelič, t.č. predsednik »Domagaja«. — Anton Donković, zast. hrv. bogoslovcev.

Koroške novice.

k Dobrlavas. Katoliško izobraževalno društvo priredi 23. junija, to je na kresno nedeljo popoldne po blagoslovu točno ob 4. uri v Kokuju pri Mežnarju mesečno zborovanje, združeno z ljudsko veselico. Prvikrat nastopijo domači igralci z igro »Trije tički«, ravnatako domači tamburaški zbor. — Lepe pesmi bo prepeval mešani pevski zbor. — Vstopnina 30 vinarjev. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

k V Borovljah že več kakor en mesec razsaja med otroci škrlatica. Dasiravno je v enem samem razredu 15 otrok bolnih, se šola vendar ne zapre. Res čudno!

k Velikovec. Dne 6. t. m. prigodila se je v tukajšnjem Mlinskem gramu velika nesreča. V mestnem lesu v strmini nad Majdičevim umetnim mlinom je po naročilu mestnega borštarnja gostjač Zavoden žagal neko drevo, katero je vihar obenem s koreninami podrli. Pri tem opravilu pomagala mu je negova žena, 40 let stara Elizabeta Zavoden. Ko sta odžagala zadnji hloh tik štora, začel se je štor obenem s koreninami gibati. Mož zakliče, da naj žena beži, ali bilo je že prepozno. Težki štor se zvrne na ženo, ki je bila

pri priči mrtva. Zapustila je tri dečke, od katerih sta mlajša dva še nepreskrbljena.

k Osebnost. Gospod Matevž Arnež iz Rožeka, narednik pri upravnih komisiji 3. domobranskega polka v Gradcu, je imenovan računskim asistentom v c. kr. domobranskem ministrstvu na Dunaju.

k Šolske vesti. Nadučiteljem na Dješkah je imenovan tamošnji šolski vodja Ferdinand Tschiersch; šolskim vodjo na Visoki Bistrici Jurij Lassernig, dosedaj učitelj v Bilčevci. Stalno so nameščeni: Josip Achatz v Št. Lenartu pri sedmih studencih; Vilhelm Breyvogel v Sred. Trušnjah; Frančiška Dolin v Št. Stefanu v Zil. dolini; Flora Müller Podkloštrum; Marija Faust v Borovljah. — Premeščene: Terezija Kubelka iz Št. Jakoba v R. v Tinje; Margareta Cacak iz Tinj v Dobrlavas; Elza Langer iz Rut v Pliberku; Marija Zanfel iz Dobrlvasi v Steinfeld. — Na dopust: Ferdinand Korenjak v Hodišah (proti karenci). — Časno vpokojen je Franc Schuster, učitelj v Škofičah.

k Prvo sv. mašo bodo brali letos sledeči gosposje iz celovškega semenišča. Josip Kleinscher, 28. julija v Gutenstein; Avgust Agertschnig, 23. julija v Stajerju; Josip Brunner, 28. julija v Sachsenburg; Boštjan Einetter, 28. julija v Št. Jakobu v L. d.; Severin Jabornigg, 28. julija v Medvodah na Kor.; Valentin Mörtl v Melbičah; Gregor Rožman, 4. avgusta v Šmihelu pri Pliberku; Josip Süntinger v Stalu in Janko Zel, 18. avgusta v Št. Benediktu na Štaj.

k Usmrtiti se je hotel v Špitalu na D. neki trgovski pomočnik B. s tem, da si je zadal rane na vratu, rokah in nogah in bi na ta način izkrmavel. Vzrok je bil baše, ker je mislil, da je njegov šef nezaupen proti njemu.

k Umrla je 13. t. m. v Spodnji Goričici pri Celovcu gostilničarka in posestnica Magdalena Zorc, roj. Ogradnik, stara 72 let.

k Nadzorovanje. Generalni nadzornik konjenice podmaršal Rudolf vitez pl. Brudermann, pride 20. t. m. nadzorovat v Celovec huzarski polk št. 6 in divizijski topničarski polk št. 9.

k Prestavljena sta k domobranskemu pešpolku št. 4 v Celovec stotnik Karol Reichelt od ženiškega štaba in provijantni častniški namestnik Jan Boužka od lovskega bataljona št. 6.

k Ukradeno je bilo drugič v enem letu kolo hišniku v palači kneza Rosenberga v Celovcu, F. Volaušku, vredno kakih sto kron, katerega pa upa zopet nazaj dobiti.

k Obsojen je bil od celovškega sodišča tovarniški delavec I. S. v petmesečno težko ječo, ker je ukradel svoji izvoljenki, neki natakariji v Beljaku, iz zaprtega kovčega 26 K, zraven pa še okradel za malo svoto svojega tovariša.

k Promet za prtijago bode za poletni čas odprt do 30. septembra na postajališču Annenheim ob Osojskem jezeru in za brzovozno blago tudi na postajališču Sattendorf, proge Amstetten-Pontabeli.

k Pohvalno priznanje je bilo od železnikega ministrstva izrečeno nadinspektorju državnih železnic, E. Fischerju pl. Wildensee v Beljaku ob priliki upokjenja za dolgoletno neumorno delavnost.

k Toča je padala pretečeni teden na zgornjem Koroškem v več krajih ter je napravila kmetom znatno škodo na pridelkih tako, da morajo prizadeti posestniki ozimino pokositi.

k Iz »Akademije slovenskih bogoslovcev« v Celovcu. Naša akademija je tudi drugi tečaj častno rešila svojo nalogo in pokazala, da imajo njeni člani smisel in veselje do resnega in vztrajnega dela. V primerno kratki dobi imela je akademija 15 predavanj, v kojih se je razpravljalo največ o različnih panogah socialnega vprašanja. Predavali so: Mikula: »Moderni boj proti cerkvi s posebnim ozirom na prsto šolo«; Irgolič: »Slovenske Gorice«; Ožgan: »Kako bi se dalo zboljšati polje?«; Kasal: »Zgodovina kmetskega stanu pri Slovincih«; Senk: »Varčnost v zasebnem gospodarstvu«; Rožman, ki je bil potoval o Veliki noči v Rim: »Rim in njega znamenitosti« (dvakrat predaval); Weiss: »Delavska organizacija in samopomoč«; Mente: »Življenje in delovanje Andreja Einspielerja«; Truppe: »Liberalizem in kmetski stan«; Ogris Jos.: »Poezije Leona XIII.«; Škofič: »Valvazor in njegove zasluge za Slovence«; Ogris Alb.: »O čem govore zadnje državnozbornske volitve?«; Vidovic: »Germanizacija koroških Slovencev«. Po vsakem govoru se je vršila debata. Da se je negovalo tudi petje in tamburanje, skoro ni potrebno pripomniti, ker je bil Slovan od nekaj prijatelj petja in godbe. — Mislili smo prirediti tudi slavnostno akademijo, a smo opustili to misel za letos. Sklenilo pa se je, storiti to kolikor mogoče sijajno prihodnje leto, ko bo praznovala akademija 60-letnico svojega obstanka.

Štajerske novice.

š Suspendiranje notarja. Disciplinarni svet c. kr. deželnega sodišča v Gradcu je na predlog c. kr. državnega višjega pravdnika suspendiral notarja Vincenca Kolska v Šoštanju in proti njemu uvedel disciplinarno preiskavo.

š Razpisana učiteljska služba. Na trirazrednici v Zgornji Poljskavi je popolniti mesto stalnega učitelja. Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov. Prošnje naj se naslavlja do 30. junija t. l. na krajni šolski svet v Zgornji Poljskavi.

š Požar. Ogenj je uničil v Mezgovcu posestniku Jožefu Hrčiču gospodarsko poslopje.

š Skoro bi utonil v Ptujju pekovski pomočnik Fakleš, kopačo je v Dravi v bližini železniškega mostu. Kličočemu na pomoč, je skočil v vodo neki šestošolec, toda, ker je Fakleš silno mahal z rokama okoli sebe, izgnila bi bila oba v valovih, da ni prišel na pomoč še abiturijent Scheichenbauer.

š Ormož. 13. t. m. je z ormoškega sodniškega poslopja vihrala že peti dan bela zastava, naznanjajoč, da so zapor prazni, kar se doslej še ni zgodilo.

š Mariborski župan, dr. Schmiderer, je danes prisegel. Vlado je zastopal namestniški svetnik grof Attens.

š Shod vseh železničarjev se bode vršil jutri, 18. t. m. v Mariboru ter obravnaval položaj uslužbencev Južne železnice, njih zahteve in dosedanje korake, ki so jih v ta namen naredili.

š Ob otvoritvi Franc Jožefovega mostu v Brežicah je kočar Koprivec zagrabil frankfurtsko zastavo, visečo s hiše Schilletra ter jo s tako silo potegnil, da se je zlomil drog, zastava pa padla v blato. Radi tega groznega zločina je dobil eden teden zopora z dvema postoma.

š Brzojavna postaja v Zgornji sv. Kunigundi je začela včeraj poslovati.

š Štajerska dežela za »Schulverein«. Štajerski deželni odbor je prevzel v oskrbo Schulvereinov dvorazrednico v Rogatcu, za kar se je Schulverein dolgo potegoval. Ali naj je to nova taktika?

š Ustrelil se je v Ptujju dne 13. junija mizar na Južni železnici Osim, a se je slabo zadel; kroglja je šla med desnimi sencami v črepijo; prepeljali so ga takoj v mestno bolnišnico, kjer je zopet poizkusil samoumor, hotel je skozi okno skočiti na plano, a so mu to še ob pravem času zabranili. Osim je mlad mož, ima ženo in več nedoraslih otrok. Nesrečna pijača ga je privedla v samoumor.

š Na ptujškem polju je bila zadnji čas huda suša, a v petek popoldne je prišel zopet blagodejni dež. Hvala Bogu!

š »Posavska Straža« piše: Somišljeniki! Zapomnite si trgovine, kjer vam usiljujejo »Štajerca« in druge nasprotne liste!

š Organisti. Onim gospodom organistom, ki so se pismenim potom glede pokojnine podpisnemu javili, naj služi sledeča prošnja ali peticiji v odgovor, koja se je dne 31. maja t. leta v Gradcu odposlala: Visoko c. kr. štajersko namestništvo v Gradcu. Podpisano podporno društvo organistov za škofije lavantinsko, ljubljansko, goriško in tržaško-kopersko s sedežem v Celju je bilo opozorjeno, da je razposlalo to visoko c. kr. namestništvo raznim društvom okrožnico, naj se izjavijo do 1. junija t. l., katere svojih članov da smatrajo podvrženim zavarovalni dolžnosti po zakonu z dne 16. decembra 1906 drž. zak. št. 1 od leta 1907. Že meseca aprila t. l. smo naznanili s posebno vlogo visokemu c. kr. ministarstvu notranjih zadev željo našega društva, naj bi bili vsi člani istega deželni dobrot tega novega zakona, ter naj bi se prištevali med one zasebne uradnike, ki so dolžni biti zavarovani za starost in onemoglost, v zmislu zgoraj navedenega zakona. Z ozirom na to dejstvo si usojajo podpisano društvo opozoriti, da imajo cerkveni organisti, ako se vpošteva brezplačno stanovanje brez izjeme vsi organisti najmanjšo letno plačo 600 K in da so toraj podvrženi zavarovanju po zakonu z dne 16. decembra 1906, drž. zak. od leta 1907. Omeniti moramo, da opravljajo in izvršujejo cerkveni organisti svojo službo v ogromni večini le z duševnimi opravili, to je, da sestavljajo cerkvene pesmi, jih komponirajo ter gojijo po farah cerkveno in posvetno petje; mnogo jih pa tudi opravlja ali vsaj pomaga opravljati tudi v občinah tajniški posel. V sled tega se morajo na vsak nač. in pristevati med tiste zasebne uradnike, ki so podvrženi zavarovanju po spredaj navedenem zakonu. Prosimo toraj, da se smatrajo temu zakonu podvrženi vsi tisti organisti, ki se izkažejo, da so z uspehom dovršili orgljarske šole in so stalno nastavljeni kot farni cerkveni organisti. — Celje, dne 31. maja 1907. Karol Bervar, predsednik.

V obrambo.

— **Z Dolenjskega.** — **V obrambo duhovniške časti.** Naša Dolenjska je tako srečna, da se ji je rodil velem, pravi monstrum vseobšnega znanja, ki se bavi s predmeti raznih strok, v prvi vrsti s prirodoslovjem, me teorologijo. Na podlagi natančnega opazovanja magnetne igle napoveduje prekujce v naravi, izbruhe naravnih sil, grozne zračne pojave itd., po drugi strani pa venomer trdi, kako se na Dolenjskem dani in vedri, in jasn. Kdaj se bo pač v njem ziasnilo in magnet pomiril? Bog umej tega človeka, ki se drzne presojati značaje prvih oseb p. ebivalstva, a je sam tak kremen-značaj, da ima vedno dve železi v ognju ter odlaga proizvode svoje razburkane fantazije zdaj v liberalnih, zdaj v klerikalnih časnikih, kakor bolj kaže in nese. V 149. št. tržaške »Eдинosti« je ta možakar zopet zahreščal in polno mero gnojnice izlil na našo preč. duhovščino, ki mu je čez vse pri srcu. Dopol je boječe skrit na zadnjih straneh, pa še tako je raztrgan, da ga na prvi pogled težko stakneš. Najbrže si je mislil pisac: V tem kotu sem brez skrbi, nihče me ne bo izvohal in kresnil po krempljih, toda po naključju nam je prišel v roko literarni absces »Srebrniškega«. Nismo nameravali odgovoriti. Hoteli smo posnemati duhovnika, ki je korakal mirno svojo pot, naproti mu pride surovež in ga siloma odrine čes: »Ne bom

se umikal vsakemu oslu.« »Se bom pa jaz« — odvrne duhovnik in pohlevno stopi v stran. Toda v dopisu je toliko laži in ostudnih obrekovanj, da ga moramo popraviti in dopisniku pošteno posvetiti. Župnik Zamide je umrl v bolnici v Kandiji ter imel po sodbi »Srebrniškega« premočno dostojen pogreb. Mi nočemo o življenju rajnika črhnti ne bele ne črne, povemo le toliko, da je imel rajnik nad mero časten in dostojen pogreb. Ne dva ali trije, temveč šestnajst duhovnikov v roku ga je spremlilo k jami in potoma pelo pretresljivi »Miserere«. Marsikateri zaslužni župnik, ki je umrl sredi naporenega dela kot žrtev poklica nima toliko duhovnih sobratov pri pogrebu. Mil. gospod proš, ki je bil službeno zadržan, je odposlal kot zastopnika kapitelja k pogrebu kanonika Zlogarja, funkcija pokopa pa se je izročila preč. g. dekanu Erkerju kot načelniku deputacije kočevske duhovščine. Le brezstidna zlobnost more očitati gospodu proštu, da se nalašč odmiče opravilom, ki mu pripadajo kot dekanu. Nasprotno je res, da z veseljem in z bratsko ljubeznijo vodi mrliške sprevede umrlih duhovnikov, pogrebnino pa preprišča, če se mu v kakem slučaju ponudi, dotični cerkvi. Če bi Zamide čital oni spis, v srdu bi ga strgal na kosce. — Ravnotako ni res, da po rajniku ni bilo sv. maše, isti dan na vse zgodaj se je opravila, kakor sploh po vsakem mrliču v bolnišnici. »Srebrniški« naj bi bil vprašan, in prišel k nji, molit za dušni pokoj Zamidetov, marsikatero kaplo vina mu je popil. Mnogo duhovnikov iz okolice pa je že prejšnji dan prišlo mrliča pokropiti in molit ob mrtvaškem odru, ker prihodnji dan niso mogli k pogrebu. Vedite, da ni navada, slišati govore pri pogrebu upokojenih duhovnikov; ravnotako ni navada, da bi, kakor si vi domišljujete, duhovnik iskal plačila za udeležbo pri pogrebu. Ni dolgo kar smo spremili dva kanonika k pogrebu, kdo je čul pogrebni govor v kapiteljski cerkvi ali na grobu? Spominjamo se, da je celo velezasluzni kanonik in poslanec Karol Klun imel pogreb brez govora. Vojak je bil rajnik prva leta, čast mu, škoda, da si ni za zmiraj volil tega poklica, ki je bil zanj primernejši kot »trnjevi venec« svečeništva, kakor ga vi imenujete. V duhovskem stanu se je čutil nesrečnega, zato se je ogibal družbe duhovnih sobratov, dasi so se vsi brez izjeme vedli proti njemu kolegijalno in ga ves čas podpirali z mašnimi stipendij. Ni pa stvar duhovnikov, skladati novce za gardo. Zakaj niste vi kot bivši vojaški kamerad tega v roke vzeli? Vaša dolžnost bi bila! O »prokletem mamonu«, gospod »Srebrniški«, pa kar tiho! Vas ni li mamon mamil, ko ste iskali zaveznice na potu skozi življenje, vas li ne mami on pri krpuanju dopisov, ali ne diši celo vaš mogočni podpis po zvenčem mamonu?

Iz slovanskega sveta.

sl Slovanski čebelarški shod. Letos meseca avgusta se bo vršil v Belgradu III. shod srbskih čebelarjev, ki se bode posvetoval o pravilih za Zvezo srbskih čebelarjev. Ko bodo sprejeta, se bode takoj otvoril kongres slovanskih čebelarjev, ki bode obravnaval zlasti sledeča vprašanja: 1. O Zvezi vseh slovanskih čebelarjev; 2. o napravi mreže opazovalnih postaj; 3. o izdavanju skupnega vseslovanskega čebelarškega lista. Udeležbo je priglasilo že več ruskih profesorjev.

sl Srbsko akad. pevsko društvo »Obilic« napravi letošnje počitnice izlet v Bosno in Hercegovino. V več mestih priredi koncerte.

sl Židovsko vprašanje v dumi. Židovski list »Hazman« javlja, da predlog postave o popolni enakopravnosti židov na Ruskem je dozdej podpisalo 80 poslancev. A židovski poslanci ga bodo predložili dumi šele, kedar ga bode podpisala večina poslancev.

sl Ruski vsedijaški shod. Kakor »Birzevija Vjedomosti« poročajo, se bode v kratkem vršil v Moskvi vsedijaški shod iz cele ruske države. Sklicatelji shoda ima, upanje, da bode vlada ta shod dovolila.

sl Prošnja ruskega ženstva. Ruski »Tovariš« piše, da se bode dumi v kratkem predložila prošnja za politično enakopravnost ruskega ženstva. Pri prošnji kot priloga se nahaja 300 pol z ženskimimi podpisi. Dosedaj se je nabralo 17.437 podpisov, največ podpisov se je nabralo na Litvi in v severozahodnih krajih poljskega kraljevstva.

sl Reforma ruskega pravopisa. Tri sto članov dame je podpisalo in poslalo znanstveni akademiji spomenico, ki v nji dokazujejo nujnost popravil ruskega pravopisa v fonetični smeri in to v to svrhu, da se poduk ruskega pravopisa olajša. Spomenica se končuje s prošnjo, da naj akademija izdela načrt takega popravljenega pravopisa.

sl Katoliški samostani na Ruskem. Po znanem carskem oktobrskem ukazu proglašila se je na Ruskem popolna verska svoboda. Ali nasproti ruskim katoličanom praktical se je carski ukaz drugače; zlasti katoliški samostani na Ruskem so bili podvrženi izjemnim predpisom. Šele sedaj pripravljajo rusko ministrstvo za notranje zadeve predlog postave, po kateri bodo katoliški samostani na Ruskem postavljeni na enako stopnjo z zavodi drugih veroizpovedanj. Dosedanji samostani bodo dobivali državno podporo, novi samostani se morejo ustanoviti le z dovoljenjem škofovim in na zasebne stroške. Samostan se more zapreti samo vsled sklepa ministrskega sveta, ako to zahteva državna potreba. Vstop v samostan je vsakemu prost, le tuji morajo se podvreči dosedanjim predpisom. V samostanih se smejo vršiti shodi in duhovne vaje posvetnih duhovnikov, toda le z dovoljenjem gubernatorja.

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

==== priporočila svoje **izborna pivo.** — Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko).
Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).

==== Pošiljatve na dom sprejema restavratore „**Narodnega Doma**“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

1337 3-2

Razglas.

Dež. odbor kranjski otvarja s tem splošno ponudbeno obravnavo glede **zavarovanja dež. gledališkega poslopja v Ljubljani proti požaru.**

Vsa stavbna vrednost z inventarno opravo vred znaša po izvršenih odpisih 402.500 K. Kolektivne in zapečatenе ponudbe, katere je opremiti z nadpisom: „Ponudba za zavarovanje gledališkega poslopja“ se morajo vložiti do 1. novembra t. l. 12. ure opoldne pri vložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega.

Ponudbe morajo dalje obsegati izrečno izjavo, da so ponudniki natančno vpregledali pri deželnem stavbnem uradu razpoloženi zavarovalni predlog ter da brez pridržka pripoznajo, da je popolnoma v soglasju s stavbnim stanjem.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani 14. junija 1907.

Pozor!

Pozor!

Največja zaloga nagrobnih spomenikov

katere imam v zalogi iz vseh vrst marmorjev, umetno izdelane; ravno tako so v zalogi

nagrobni okviri.

Preč. duhovščini in slav. občinstvu se priporočam za vsa umetna cerkvena in stavbinska dela po zmernih cenah.

Nagrobne spomenike prodajam radi preselitve obrti po zelo nizkih cenah.

Z velespoštovanjem 871 12-10

Ignacij Čamernik

kamnosek, Komenskega ulice 26 v Ljubljani.

Klobuki in slamniki za gospode in dečke

se prodajajo zaradi zapoznele sezone po zelo znižani ceni. 1345 3-3

Največja izbira **moških oblek za tennisa in iz lustra** kakor tudi **dam-ska krila** iz batista in prašni plašči.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Kupujte narodni kolek!

Redka prilika!

Dobro idoča

akcidenča tiskarna

s tisk. ploščo 49+61 in

papirna trgovina

se iz proste roke prodaja.

Ponudbe do 25. t. m. poste restante:

„Prilika“ Ljubljana.

Oklic.

Kc VIII 181/7

I

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani naznanja, da se je dovolila prostovoljna **dražba posestva** Melhijor-ja Supan vl. št. 169 kat. občine Vodmat, ki obstoji iz hiše št. 15 v Vodmatu z dvoriščem ter pašnika parc. št. 9/16, kakor tudi kavarniške opreme in zaloge. Dražba se vrši **dne 18. junija 1907** ob 9. uri dopoldne na lici mesta v Vodmatu št. 15.

Vsak ponudnik mora založiti na roke prodajnega poverjenika pred ponudkom kot vadij 10% na 26.000 kron določene vzklicne cene, tedaj 2.600 K v gotovini ali v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev po kurzu dunajske borze prejšnjega dne, ali v vložnih knjižicah tuzemskih hranilnic ali posojilnic z neomejeno zavezo.

Zdražitelj prevzame terjatve knjižnih upnikov v znesku 18.963 K v svojo osebno plačilno zavezo in obrestovanje od 1. julija 1907 nadalje. Ostanek najvišjega ponudka pa ima plačati v osmih dneh od dne dražbe s 5% obrestmi od tega dne naprej.

Dražbeni pogoji, zemljeknjižni izpisek in zaznamek kavarniške opreme in zaloge se lahko pregledajo pri podpisnem sodišču ali pa v pisarni c. kr. notorja dr. Frana Vok v Ljubljani med uradnimi urami.

Lastnik posestva ima pravico najvišji stavljeni ponudek takoj po sklepu prodaje ali vsprejeti ali pa odkloniti.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani odd. VIII.,

dne 6. junija 1907.

1288 3-2

Razglas.

Karol grof Lanthieri, grajščak v Vipavi, proda iz **proste roke** od svojih v katasterskih občinah Lome in Javornik ležečih gojzdov, v izmeri 268 ha 51 a 77 m² in 490 ha 38 a 05 m², vpisanih pod vlož. št. 970 kranjske deželne deske, in sicer:

1. del na Nemcu cenjen na . . . K 18.000.—
2. „ Adamova kaša, Črtež in Uhani vrh, cenjen na . . . „ 40.000.—
3. „ Vrh Naderta, Budnov vrh Smrekov vrh in Lipov vrh, cenjena na . . . „ 70.000.—
4. „ Nad novim svetom, in Travnji grič cenjen na . . . „ 70.000.—
5. „ Nad travnim vrhom cenjen „ 30.000.—

Kdor želi kaj kupiti naj se oglasi pri gojzdnem oskrbništvu v Hrušici dne 24., 26. ali 28. junija t. l. in si ogleda v prodajo namenjene dele. Pogoji prodaje poizvedo se pri gojzdnem oskrbništvu v Vipavi.

Vipava, dne 10. junija 1907.

1343 3-2

Luschka, m. p.

Katoliška bukvarna v Ljubljani

priporočila za čas prvega sv. obhajila sledeče knjige:

Nagelschmitt, **Die Feier der ersten heiligen Kommunion der Kinder.** Predigten, Anreden und Skizzen. VI+390 str. K 3'84.

Zapletal, **Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste heilige Kommunion.** XII+120 str. K —80.

Wacker, **Geschichten für Neukommunikanten** für die Zeit vor und nach der ersten h. Kommunion. IV+319 str. vezano K 2'16.

Beispiele und Erzählungen zum Katechismus der kath. Religion für die Volksschulen nach den einzelnen Glaubensartikeln, den Geboten und den heiligen Sakramenten (Walk.) K 2'16.

Schmitt, **Anleitung zur Erteilung des Erstkommunikanten-Unterrichtes.** X+356 str. K 3'12.

Schwillinsky-Gill, **Anleitung zum Erstbeicht-, Erstkommunion- und Firmungsunterricht** in ausführlichen Katechesen, nebst zehn Kommunionanreden und Gebeten. IV+184 str. K 1'50.

Hermann, **Unterricht für Erstkommunikanten** in vollständigen Katechesen. IV+170 str. K —90.

Arndt, **Der heilige Stanislaus Kostka.** 255 str. K 1'80.

Meschler, **Leben des hl. Aloysius von Gonzaga,** Patrons der christlichen Jugend. XII+311 str. K 4'32.

Prvoobhajancem primerna darila:

Rafael ali nauki in molitve za odraslo mladino. Spisal Jožef Kerčon 350+X str. **Znižana Cena.** Nova, zelo lična in trpežna vezava: rudeča obreza K 1'—, zlata obreza K 1'50, fina vezava, mehke vatirane platnice, zlata obreza K 2'—.

— Najpopolnejši molitvenik za mladino s potrebnimi poduki itd. Med drugim obsega tudi šest nedeljsko in mnogo drugih pobožnosti k sv. Alojziju in sv. Stanislavu. Poleg tega je primeroma najcenejši molitvenik.

Finžgar, **Bogu, kar je Božjega.** Jako fin molitvenik v zelo priporočni obliki, se dobi vezan v fine, pregibljive platnice za dečke in v fine vatirane platnice za deklice. Cene molitveniku v vezavah za dečke: z rudečo obrezo 1 K, fino šagreno usnje, zlata obreza 2'20 K, najfinejša teletina 3 K. — Cene molitveniku v vezavah za deklice: fina vezava z zlato obrezo 1'80 K, fino šagreno usnje 2'20 K, najfinejša teletina 3 K.

Zu Gott mein Kind! Belehrungen und Gebete für Firmlinge und Erstkommunikanten von P. Celestin Muff, vezano z zlato obrezo 1'56 K.

Der große Tag. Eine Erinnerungsgabe den lieben Erstkommunikanten, dargereicht von Bernard Arens S. J. vezano zlato obrezo 3'60 K.

1289 5

Podružnice:

Praga s menjalnicami: Oraben 25, Main stran, Most ulica 17, Baden, Brno, Opatka Lipa, Opatka Kamnica, Horavski Šumberg, Nödling, Novi Jičín, Pízen, Svltava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborsstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wjener Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 89 a, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariabferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 52, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 52, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 180-94

„MERCUR“

Dunaj, I., Wollzeile 10.

Ako. kapital K 20.000.000. Boser. zaklad K 850.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in donarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izrebanih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.